

Kultur 2018

Kultur 2018

Kultur 2018

Udgivet af Danmarks Statistik

April 2019

Foto: Colourbox

Pdf-udgave

Kan hentes gratis på www.dst.dk/publ/kultur

ISBN 978-87-501- 2324-8

ISSN 2446-3515

Adresser:

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11

2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17

E-mail: dst@dst.dk

www.dst.dk

Signaturforklaring

- Nul
 - 0 Mindre end en halv af den anvendte enhed
 - 0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed
 - Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
 - .. Oplysning for usikker, giver ingen mening eller udeladt af diskretionshensyn
 - ... Oplysning foreligger ikke
 - * Foreløbige anslåede tal
 - | Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.
Oplysningerne fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige
- Som følge af afrunding kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen

Forfattere:

Agnes Tassy

Claus W. Andersen

Henrik Huusom

Monika Bille Nielsen

Pétur Sólnes Jónsson

Simone Thun

Søren Østerballe

Ditte Trier Jakobsen

© Danmarks Statistik 2019

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.

Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.

Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse

af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.

Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN, har den ret til - inden for aftalens rammer - at kopiere fra publikationen.

Forord

”At være eller ikke at være,” tænker du, mens du scroller videre til næste side i Shakespeares Hamlet på din e-bogslæser. Du løfter blikket et kort sekund for at tænke over, hvordan du kan besejre din Claudius i fægteklubben på torsdag, men bliver afbrudt af en mekanisk stemme, der annoncerer, at du er i Helsingør. Du stiger af toget og bevæger dig i hastige skridt mod Kronborg Slot.

Museumsbesøget gjorde stort indtryk, og på vej hjem i toget hiver du din smartphone op af lommen og deler din oplevelse på de sociale medier. Din kollega liker opslaget og foreslår, at du streamer en filmatisering af Hamlet, mens en barndomsven anbefaler, at du ser opsætningen af stykket på det teater, som han arbejder på.

Bøger, idræt, museer, sociale medier, film, scenekunst og musik er nogle af de emner, som Danmarks Statistiks kulturstatistikker kaster lys over. Statistikkerne beskriver udviklingen i produktionen og forbruget af kultur, fx omsætningen og beskæftigelsen i kulturerhvervene. Statistikkerne beskriver også de kreative sektorerers direkte og afledte samspil med andre erhverv og øvrige samfund. Samlet set bidrager Danmarks Statistiks kulturstatistikker til et holistisk billede af kulturlivet i Danmark og kan derfor bruges til at understøtte og nuancere den kultur- og erhvervspolitiske debat.

Formålet med denne publikation er at give et samlet overblik over og indblik i kulturstatistikkerne på en let fordøjelig måde. Udover at præsentere udvalgte resultater fra statistikkerne, indeholder publikationen også et temakapitel, som er baseret på en særkørsel fra Danmarks Statistiks registre. Det zoomer i år ind på, hvem det er, der arbejder på landets folkebiblioteker, museer og teatre, og hvilke jobtyper der er de mest udbredte på de tre kunst- og kulturinstitutioner målt i årsværk.

Publikationen er skrevet af fuldmægtig Ditte Trier Jakobsen, specialkonsulent Henrik Huusom, fuldmægtig Monika Bille Nielsen, fuldmægtig Pétur Sólnes Jónsson, fuldmægtig Søren Østerballe, specialkonsulent Agnes Tassy og kontorelev Simone Thun. Figurer og tabeller er lavet af afdelingsleder Ea Lahn Mittet.

Danmarks Statistik, april 2019

Jørgen Elmeskov, rigsstatistiker

Claus Werner Andersen, kontorchef

Preface

“To be or not to be” you are thinking, while you scroll on to the next page of Shakespeare’s Hamlet on your e-book reader. For a brief moment, you look up to ponder how to defeat your Claudius at the fencing club next Thursday, when a mechanical voice interrupts to tell you that you have arrived in Elsinore. You get off the train and hurry towards Kronborg Castle.

The visit to the museum has made a great impression, and on your way home on the train, you pull your smartphone out of your pocket and share your experience on social media. Your colleague likes your post and suggests that you stream a screen version of Hamlet, while a childhood friend recommends that you see the stage play at the theatre where he works.

Books, sports, museums, social media, films, dramatic art and music are some of the subjects dealt with in Statistics Denmark’s cultural statistics. The statistics document the development in the production and consumption of culture, e.g. the turnover and employment in the cultural sector. The statistics also document the direct and derived interaction with other sectors and other communities. Altogether, Statistics Denmark’s cultural statistics contribute to a holistic picture of the cultural scene in Denmark, and for this reason it can be used to support and balance the political debate on culture and business.

The purpose of this publication is to provide a comprehensive view and insight into the cultural statistics in a way that is easy to digest. In addition to presenting selected results from the statistics, the publication also contains a feature chapter, which is based on a special run from Statistics Denmark’s registers. In this chapter, we zoom in on who the employees are in the Danish public libraries, museums and theatres, and which types of jobs are most widespread in these three institutions of art and culture measured in full-time equivalent.

This publication was written by Head of Section Ditte Trier Jakobsen, Senior Advisor Henrik Huusom, Head of Section Monika Bille Nielsen, Head of Section Pétur Sólnes Jónsson, Head of Section Søren Østerballe, Senior Advisor Agnes Tassy and Office Trainee Simone Thun. Figures and tables have been prepared by Senior Head Clerk Ea Lahn Mittet.

Statistics Denmark, April 2019

Jørgen Elmeskov, Director General

Claus Werner Andersen, Head of Division

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	6
1. Ansatte i kunst- og kulturinstitutioner	9
1.1 Hvem arbejder på kunst- og kulturinstitutionerne?	10
1.2 Indkomst og årsværk.....	12
1.3 Årsværk og jobtyper	14
2. Økonomi og erhverv	17
2.1 Offentlige kulturpenge	17
2.2 Fonde.....	20
2.3 Virksomheder og arbejdsmarkedet.....	20
2.4 Uddannelse	24
2.5 Forskning og udvikling.....	25
3. Kulturarv	27
3.1 Museer	27
3.2 Zoologiske anlæg.....	28
3.3 Fredede bygninger og fortidsminder.....	29
3.4 Arkiver.....	30
4. Biblioteker, litteratur og bøger	32
4.1 Folkebiblioteker	32
4.2 Forskningsbiblioteker	33
4.3 Bogproduktion.....	33
5. Medier.....	36
5.1 Trykte medier	36
5.2 Elektroniske medier.....	39
5.3 It-anvendelse i befolkningen.....	41
5.4 Annoncering	43
6. Biografer og film.....	44
6.1 Biografer og film	44
7. Scenekunst og musik	47
7.1 Scenekunst.....	47
7.2 Musikrettigheder.....	48
7.3 Musikskoler	49
8. Idræt og fritid	51
8.1 Idræt.....	51
English Summary	55
Bilag	58
Kulturstatistik hos Danmarks Statistik	58
Kulturemner.....	59
Andre relevante kilder	60

Sammenfatning

Overblik over kulturstatistik

Formålet med publikationen er at give et letlæseligt overblik over Danmarks Statistiks kulturstatistikker. Publikationen præsenterer et udpluk af de offentligt tilgængelige statistikbank-tabeller samt resultater fra en særkørsel fra Danmarks Statistiks registre.

Tema: Hvem arbejder på landets folkebiblioteker, museer og teatre?

Temakapitlet beskriver, hvem der arbejder på landets folkebiblioteker, museer og teatre, og hvilke jobtyper der er de mest udbredte på de tre kunst- og kulturinstitutioner målt i årsværk. Temakapitlet kommer blandt andet frem til følgende resultater:

- De kunst- og kulturansatte lagde tilsammen 11.000 årsværk i jobs på de tre typer kunst- og kulturinstitutioner og 3.200 årsværk i jobs på andre arbejdssteder. De scenekunstansatte var dem, der arbejdede flest timer andre steder end på et teater, mens de biblioteksansatte var dem, der arbejdede færrest timer andre steder end på folkebibliotekerne. I 2017 lagde de scenekunstansatte 67 pct. af deres arbejdstimer i jobs på teatre, mens de biblioteksansatte lagde 85 pct. af deres samlede arbejdstimer i jobs på biblioteker.
- Koncentrationen af jobtyper var større på folkebibliotekerne end på museerne: De fem mest udbredte jobtyper udgjorde 85 pct. af de samlede årsværk på bibliotekerne, mens det gjaldt 40 pct. af de samlede årsværk på museerne.
- Kvinder udgjorde en større andel af de ansatte på folkebibliotekerne (73 pct.), museerne (59 pct.) og teatrene (50 pct.) end på den gennemsnitlige arbejdsplads (46 pct.).
- Det var mere udbredt at have fuldført en lang videregående uddannelse blandt de ansatte på landets folkebiblioteker (20 pct.), museer (34 pct.) og teatre (26 pct.) end blandt de ansatte på den gennemsnitlige arbejdsplads (14 pct.) På samme tid var der også en større andel af de kunst- og kulturansatte, der højst havde fuldført en gymnasial eller grundskoleuddannelse: Cirka 35 pct. af de kunst- og kulturansatte havde forladt skolebænken efter grundskolen eller gymnasiet, mens det samme gjaldt 31 pct. af de ansatte på den gennemsnitlige arbejdsplads.
- Deltidsarbejde var mest udbredt på teatrene og mindst udbredt på folkebibliotekerne. På teatrene var der i gennemsnit ansat 2,8 personer til ét fuldtidsjob, mens der i gennemsnit var 1,8 biblioteksansatte om ét fuldtidsjob.

Økonomi og erhvervsstruktur

Staten og kommunerne bevilligede til sammen 23,9 mia. kr. til kulturelle formål i 2018, hvilket var en stigning på 3,4 pct. i forhold til året før. Bevillingen svarede til 4.138 kulturkroner pr. dansker.

Der var knap 150.000 jobs inden for kultur ultimo 2016, hvilket svarede til 4,8 pct. af alle jobs på samme tidspunkt. Jobbene var fordelt på 23.400 arbejdssteder og udgjorde 84.800 årsværk i 2016.

Bruttoledigheden for kunst- og kulturuddannede faldt for tredje år i træk til 9 pct. i 2017. Personer med en uddannelse fra et af landets konservatorier oplevede den laveste bruttoledighed, som lå på mellem 4-7 pct. Til sammenligning oplevede personer med en uddannelse fra en af scenekunstsolerne den højeste bruttoledighed blandt de kunst- og kulturuddannede, der lå på mellem 15-25 pct.

Kulturarv

I 2017 dækkede museumsstatistikken 365 museumsafdelinger, fordelt på 209 museer, som til sammen fik 15,5 mio. besøg i løbet af året. En museumsafdeling er et arbejdssted, der administrativt hører ind under et museum. Eksempelvis er Krigsmuseet og Kronborg Slot museumsafdelinger, der begge hører ind under Nationalmuseet. Syv ud af ti af museumsafdelingerne og knap halvdelen af museerne var statslige eller statsanerkendte og tog imod 79 pct. af museumsgæsterne.

Det samlede besøgstal i de 23 zoologiske anlæg, der indgik i zoostatistikken i 2017, var 4,4 mio.

Der lå 7.100 fredede bygninger i Danmark i 2018. Den mest udbredte bygningstype var etageboligbebyggelse, der udgjorde 15 pct. af de fredede bygninger.

Antallet af fortidsminder talte 33.100 i 2018, hvoraf 84 pct. kunne kategoriseres under begravelse. Det gjorde levn som gravehøje til de absolut mest almindelige fortidsminder.

Til trods for den øgede digitalisering vokser de konventionelle (papirbaserede) samlinger på landets arkiver stadig. I perioden 2011-2017 voksede de statslige samlinger fra 425.600 hyldemeter til 468.600, mens samlingerne i stads- og lokalarkiverne voksede fra 229.900 hyldemeter til 270.700. De statslige arkivers digitale samlinger voksede i samme periode fra 28.400 gigabyte til 161.200, svarende til en stigning på 468 pct.

*Biblioteker,
litteratur og bøger*

Antallet af e-bogs-visninger (digitale udlån) på folkebibliotekerne var 3,0 mio. i 2017. Det svarer til en stigning på 90 pct. i forhold til 2014, hvor antallet af digitale udlån lå på 1,6 mio.

Antallet af skønlitterære e-bøger faldt fra 6.400 udgivelser i 2016 til 3.600 i 2017, svarende til et fald på 44 pct. Faldet betød, at antallet af udgivelser af skønlitterære e-bøger kom ned på et normalt niveau efter retrodigitaliseringen i 2016. Retro-digitaliseringen var en indsats, der havde til formål at omdanne ældre titler til e-bøger.

Medier

De trykte medier er fortsat under pres. Antallet af avislæsere, der læser landsdækkende aviser på hverdage, faldt fra 2,1 mio. til 1,3 mio. i perioden 2010-2017, mens antallet af læste landsdækkende aviser på hverdage (bruttodækningen) faldt fra 3,1 mio. aviser til 1,6 mio. Det svarer til fald på hhv. 37 og 47 pct.

Annonceomsætningen på internettet mere end 20-doblede i perioden 2000-2017, hvor den steg fra 0,3 mia. kr. til 6,7 mia. kr. Samtidig faldt annonceomsætningen i dagbladene fra 3,3 mia. kr. i 1999 til 0,9 mia. kr. i 2017, svarende til et fald på 73 pct.

Andelen af danskere mellem 16-74 år, der havde adgang til nyheder via internettet inden for de seneste tre måneder, steg fra 52 pct. i 2008 til 84 pct. i 2017.

Film og biografer

De danske biografer solgte 588.200 billetter i løbet af juleferien i 2018, hvilket gjorde uge 52 til den uge i løbet af året, hvor der blev solgt flest biografbilletter. Samme år var den mest populære film *Journal 64*, der solgte 749.000 billetter.

Scenekunst og musik

De professionelle teatre i Danmark, der indgik i scenekunststatistikken i sæsonen 2017/2018, dannede rammen om 833 forskellige produktioner, der blev opført 14.800 gange foran 2,8 mio. publikummer.

For femte år i træk steg salget af musik og rundede 548 mio. kr. i 2017, svarende til en stigning på 10 pct. i forhold til året før. Stigningen betød, at salget af musik næsten nåede samme niveau som i 2008, hvor det lå på 557 mio. kr. Fra 2008 til 2017 gik danskerne fra at købe fysiske medier som cd'er og vinylere til at købe digitale medier som downloads og streaming. Ændringen betød, at salget af digitale medier gik fra at fylde 19 pct. af det samlede musiksalg i 2008 til at udgøre 89 pct. af salget i 2017.

For femte sæson i træk var de seks mest populære instrumentfag på landets musikskoler hhv. klaver, akustisk guitar, slagtøj, sang, violin og elguitar. De kvindelige elever var i overtal til klaver-, sang- og violinundervisningen, mens der var flest mandelige elever til undervisningen i akustisk guitar, elguitar og slagtøj.

Idræt og fritid Halvdelen af alle mænd og 37 pct. af alle kvinder var medlem af en idrætsforening i 2017. Den mest populære aktivitet blandt idrætsorganisationernes mandlige medlemmer var fodbold, mens den mest populære aktivitet blandt de kvindelige medlemmer var gymnastik.

Herrerne i landets superligaklubber i fodbold blev bakket op af 1,5 mio. tilskuere i løbet af sæsonen 2017/2018. Det svarer til, at der dukkede knap 5.900 tilskuere op og heppede til hver af de 250 kampe, der blev spillet. Fra sæsonen 2016/2017 blev Superligaen udvidet med to hold og et slutspil, hvilket medførte 52 ekstra kampe. Under den nye struktur steg det samlede antal tilskuere, mens antallet af tilskuere pr. kamp faldt.

Fakta om publikationen

Kultur 2018 er den fjerde udgave af Danmarks Statistiks årlige kulturpublikation. Den præsenterer et udpluk af de statistikbank-tabeller, der beskriver kulturområdet og giver læseren et indblik i nogle af Statistikbankens mere detaljerede resultater.

Alle statistikbank-tabeller opdateres løbende på Danmarks Statistiks hjemmeside og udvalgte resultater beskrives i *Nyt fra Danmarks Statistik*. Begge dele kan tilgås gratis via dst.dk eller statistikbanken.dk.

Kulturstatistikkerne er baserede på forskellige metode- og datagrundlag, der er nærmere beskrevet i de enkelte statistikdokumentationer. De kan findes på linket: www.dst.dk/kulturdokumentation.

Danmarks Statistik udfører serviceopgaver på baggrund af vores omfattende datamateriale. Det kan være specialkørsler, der indeholder mere detaljerede oplysninger, viser andre kombinationer af data, eller på anden vis er tilpasset dine særlige behov.

1. Ansatte i kunst- og kulturinstitutioner

Skal man gå med beret og tale flydende fransk for at få job på et af landets museer? Er tykke hornbriller og indgående kendskab til Gads leksikon et must, hvis man vil arbejde på et bibliotek? Og skal man kunne recitere Hamlet i søvne, hvis jobsamtalen på det lokale teater skal munde ud i en ansættelse?

Dette års temakapitel viser, at det hurtige svar er ja, men at det ikke er hele historien. Ved hjælp af en særkørsel fra Danmarks Statistiks registre nuancerer temakapitlet billedet af de lønmodtagere, der får hjulene til at dreje rundt på landets museer, folkebiblioteker og teatre. De tre kunst- og kulturinstitutioner er valgt af tre årsager. For det første er de nogle af de centrale kunst- og kulturinstitutioner i Danmark. For det andet skiller de sig ud fra hinanden og er derfor interessante at sammenligne. For det tredje er folkebiblioteker, museer og teatre tre velafgrænsede institutioner, hvilket gør det muligt at lave en rimelig præcis statistisk analyse.

Temakapitlet starter med en gennemgang af de anvendte populationer, datakilder og variable. Bagefter beskriver det forskelle og ligheder i sammensætningen af biblioteksansatte, museumsansatte, scenekunstansatte og samtlige lønmodtagere på 16 år og derover. Det sker i forhold til køn, alder, oprindelse og uddannelse. Kapitlet viser derefter fordelingen af årsværk og indkomst for de kunst- og kulturansatte i 2017. Det viser fordelingen af årsværk og indkomst fra jobs på hhv. kunst- og kulturinstitutionerne og andre arbejdssteder. Bagefter belyser kapitlet kunst- og kulturårsværkene og viser, hvordan de fordelte sig på overordnede jobtyper. Herefter undersøger det forholdet mellem antallet af ansatte og årsværk på tværs af de tre kunst- og kulturinstitutioner og fordelingen af jobs på typer. Til sidst gøres fordelingen af kulturårsværkene op på et mere detaljeret niveau.

Populationer Alle dataudtræk er sket med udgangspunkt i de populationslister, som Danmarks Statistik bruger til at indsamle data til statistikkerne om museer, folkebiblioteker og scenekunst. Populationslisterne indeholder information om kunst- og kulturinstitutionernes CVR-numre. De er sammen med relevante branchekoder brugt til at identificere alle dem, der modtog løn fra de tre typer af kunst- og kulturinstitutioner i løbet af 2017 som registreret i *Beskæftigelse for Lønmodtagere (BFL)*. Frivillige og personer i ulønnet arbejde som dagpengemodtagere i jobpraktik indgår derfor ikke i populationerne. Personer i løntilskud og fleksjobbere indgår i populationerne. Oplysninger om køn, alder, oprindelse og uddannelse er hentet fra *Den PersonStatistiske Database (PSD)*. Folkebibliotekspopulationen består af 7.000 personer, museumspopulationen består af 10.300 personer, og scenekunstpopulationen består af 6.600 personer. Flere resultater sammenlignes med en basispopulation, der består af alle lønmodtagere på 16 år og derover. Populationen består af 3,1 mio. personer. Der refereres til denne population som "den gennemsnitlige arbejdsplads".

Datakilder Temakapitlet er baseret på to af Danmarks Statistiks registre. Det ene register er *BFL*, der indeholder information om lønmodtagernes fuldtidsbeskæftigelse. Registeret indeholder information om personer med og uden bopæl i Danmark. Det andet register er *PSD*, der beskriver befolkningen og dens levevilkår. Registeret indeholder kun information om personer med bopæl i Danmark. Det betyder, at der vil være en mindre del af lønmodtagerne, der ikke eksisterer personstatistiske oplysninger om.

Beregninger af årsværk og indkomst Årsværk og indkomst er gjort op for 2017 på baggrund af tal fra *BFL*. Årsværk er beregnet på baggrund af betalte timer, og indkomst dækker arbejdsmarkedsbidragspligtige og ikke-arbejdsmarkedsbidragspligtig A-indkomst. Fordelingen af årsværk på jobtyper er sket på baggrund af de såkaldte DISCO-koder, som også er hentet fra *BFL*. Klassifikation af jobtyper gennem DISCO-koder kan findes [her](#).

Beregninger og referencetidspunkt i PSD Personoplysninger om alder, køn, oprindelse og uddannelse er hentet fra *PSD*. Referencetidspunktet for oplysningerne er 31. december 2016.

Resultater ikke sammenlignelige med officielle statistikker

Resultaterne i temakapitlet kan ikke direkte sammenlignes med andre af Danmarks Statistiks officielle statistikker grundet forskelle i definitioner og afgrænsninger.

1.1 Hvem arbejder på kunst- og kulturinstitutionerne?

Første del af temakapitlet tegner et billede af de personer, der arbejdede på landets folkebiblioteker, museer og teatre i løbet af 2017. Det sker på baggrund af oplysninger om køn, alder, oprindelse og uddannelse.

Flere kvindelige ansatte på kunst- og kulturinstitutionerne

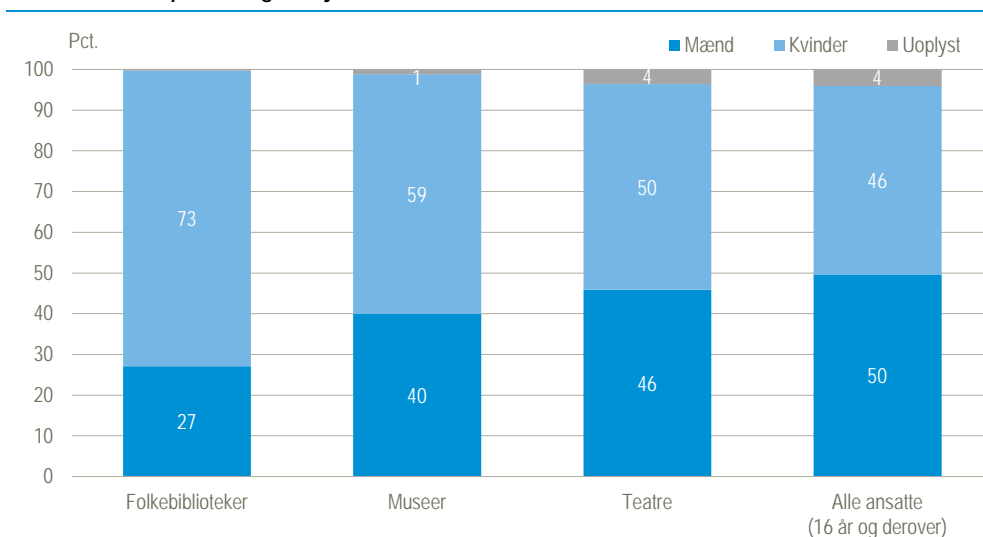
Fordelelsen af mandlige og kvindelige ansatte på landets folkebiblioteker, museer og teatre stod i kontrast til kønsfordelingen på den gennemsnitlige arbejdsplads. I 2017 udgjorde kvindelige ansatte mellem 50-73 pct. på de tre kunst- og kulturinstitutioner. Til sammenligning udgjorde kvinder 46 pct. på den gennemsnitlige arbejdsplads samme år.

Størst overtal af kvinder på folkebibliotekerne

Folkebibliotekerne var den af de tre kunst- og kulturinstitutioner, hvor kønsfordelingen var mest skæv, idet 73 pct. af de ansatte var kvinder. Til sammenligning udgjorde kvinder 59 pct. af de ansatte på museerne og 50 pct. af de ansatte på teatrene.

Figur 1.1

Ansatte fordelt på køn og arbejdssted. 2017

Anm.: Ansatte med uoplyst køn har bopæl uden for Danmark.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Hver fjerde ansat på kunst- og kulturinstitutionerne under 26 år

Andelen af unge under 26 år var lidt større på de tre kunst- og kulturinstitutioner end på den gennemsnitlige arbejdsplads. I 2017 udgjorde unge under 26 år mellem 24-25 pct. af de ansatte på institutionerne mod 19 pct. på den gennemsnitlige arbejdsplads.

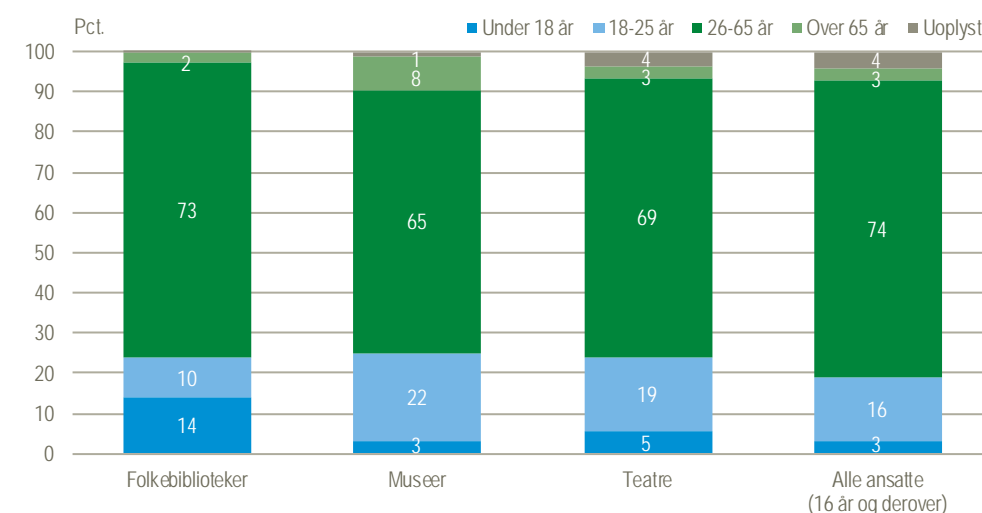
Unge under 18 år arbejdede på folkebiblioteker, mens 18-25-årige jobbede på museer og teatre

Der var forskel på alderssammensætningen af de unge ansatte på tværs af de tre kunst- og kulturinstitutioner. I 2017 udgjorde unge under 18 år 14 pct. af de ansatte på folkebibliotekerne, mens aldersgruppen fyldte hhv. 3 og 5 pct. af de ansatte på landets museer og teatre. Omvendt var andelen af ansatte mellem 18-25 år 22 pct. på museerne og 19 pct. på teatrene, mens aldersgruppen kun udgjorde 10 pct. af de ansatte på folkebibliotekerne. Til sammenligning udgjorde unge under 18 år 3 pct. af de ansatte på den gennemsnitlige arbejdsplads, mens unge mellem 18-25 år fyldte 16 pct.

Andel af ansatte over 65 år størst på museer

Andelen af ansatte over 65 år var større på landets museer end på folkebibliotekerne, teatrene og den gennemsnitlige arbejdsplads. I 2017 udgjorde ansatte over 65 år 8 pct. af de museumsansatte, 2 pct. af de biblioteksansatte, 3 pct. af de scenekunstansatte og 3 pct. af de ansatte på den gennemsnitlige arbejdsplads.

Figur 1.2 Ansatte fordelt på alder og arbejdssted. 2017

Anm.: Ansatte med uoplyst alder har bopæl uden for Danmark.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Lidt større andel af ansatte med dansk oprindelse på de tre kunst- og kulturinstitutioner

Andelen af ansatte med dansk oprindelse var lidt større på de tre kunst- og kulturinstitutioner end på den gennemsnitlige arbejdsplads. I 2017 udgjorde personer med dansk oprindelse mellem 85-94 pct. af de ansatte på de tre institutioner, mens gruppen fyldte 84 pct. på den gennemsnitlige arbejdsplads. En person har dansk oprindelse, hvis han eller hun har mindst én forælder, som både er dansk statsborger og født i Danmark.

Indvandrere og efterkommere

Indvandrere udgjorde 3 pct. af de ansatte på folkebibliotekerne, 6 pct. af de ansatte på museerne og 10 pct. af de ansatte på teatrene, mens efterkommere udgjorde hhv. 3, 1 og 1 pct. Til sammenligning var andelen af ansatte med hhv. indvandrer- og efterkommerbaggrund 10 og 2 pct. på den gennemsnitlige arbejdsplads.

Tabel 1.1 Ansatte fordelt på oprindelse og arbejdssted. 2017

	Dansk	Indvandrer	Efterkommer	Uoplyst
	pct.			
Folkebiblioteker	94	3	3	0
Museer	92	6	1	1
Teatre	85	10	1	4
Alle ansatte på 16 år eller derover	84	10	2	4

Anm.: Ansatte med uoplyst oprindelse har bopæl uden for Danmark.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Højere uddannelsesniveaut blandt kunst- og kulturansatte

Uddannelsesniveaut blandt de ansatte på landets folkebiblioteker, museer og teatre var højere end på den gennemsnitlige arbejdsplads. I 2017 havde mellem 43-44 pct. af de ansatte inden for de tre kunst- og kulturinstitutioner fuldført en mellem- eller lang videregående uddannelse. Til sammenligning gjaldt det 29 pct. af de ansatte på en gennemsnitlig arbejdsplads. Derudover var andelen af ansatte på de tre kunst- og kulturinstitutioner, der havde fuldført en erhvervsuddannelse, lavere end på den gennemsnitlige arbejdsplads. I 2017 havde 18 pct. af de biblioteksansatte, 16 pct. af de museumsansatte og 12 pct. af de scenekunstansatte fuldført en erhvervsuddannelse. Det var væsentligt lavere end på den gennemsnitlige arbejdsplads, hvor det gjaldt 30 pct. af de ansatte.

Hver fjerde biblioteksansat havde højest fuldført en grundskoleuddannelse

I 2017 havde hver fjerde ansat på landets folkebiblioteker højest fuldført en grundskoleuddannelse. Det gjorde uddannelsesstypen til den mest udbredte blandt de biblioteksansatte. Unge under 18 år udgjorde 54 pct. af dem, der højest havde fuldført grundskolen. Den næstmest almindelige uddannelsesstype var en mellemlang videregående uddannelse, som 24 pct. af de biblioteksansatte havde fuldført. Ud af de biblioteksansatte med en mellemlang videregående uddannelse på CV'et havde 73 pct. fuldført en bibliotekaruddannelse.

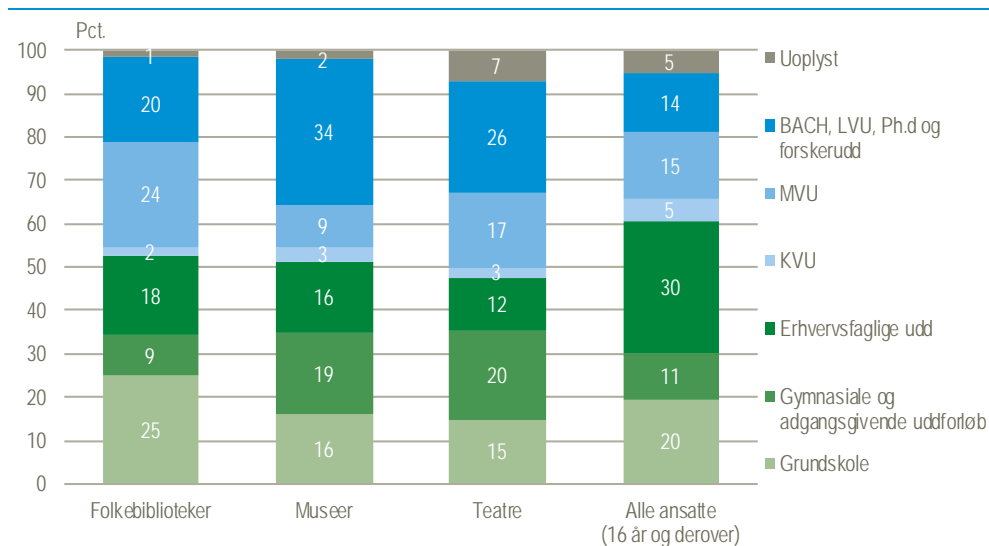
Museumsansatte havde lange videregående uddannelser på CV'et

Den mest almindelige højest fuldførte uddannelse blandt de museumsansatte var en lang videregående, som 34 pct. af de ansatte havde fuldført. Til sammenligning gjaldt det 20 pct. af de biblioteksansatte, 26 pct. af de scenekunstansatte og 14 pct. af de ansatte på den gennemsnitlige arbejdsplads. De mest almindelige lange videregående uddannelser blandt de museumsansatte var uddannelser i historie, arkæologi, humaniora og kunsthistorie.

Mere end hver fjerde scenekunstansat havde fuldført en lang videregående uddannelse

Mere end hver fjerde af de ansatte på teatrene havde fuldført en lang videregående uddannelse. Det gjorde uddannelsesstypen til den mest almindelige blandt de personer, der arbejdede på et teater i 2017. De scenekunstansatte, der havde fuldført en lang videregående uddannelse, var typisk uddannede i musiske, teatervidenskabelige eller dramaturgiske fag. En ud af fem scenekunstansatte havde højest fuldført en gymnasial eller adgangsgivende uddannelse, mens 15 pct. højest havde fuldført en grundskoleuddannelse. Halvdelen af de scenekunstansatte, der højest havde fuldført en gymnasial eller adgangsgivende uddannelse, var 26 år eller ældre og kun 22 pct. af dem, der højest havde en grundskoleuddannelse i bagagen, var unge under 18 år. Den tredjemest udbredte uddannelsesstype på teatrene var en mellemlang videregående som en skuespil- eller læreruddannelse.

Figur 1.3 Ansatte fordelt på højest fuldførte uddannelse og arbejdssted. 2017

Anm.: BACH er en bacheloruddannelse, LVU er en lang videregående uddannelse, MVU er mellemlang videregående uddannelse og KVVU er kort videregående uddannelse. Ansatte med uoplyst uddannelse kan både have bopæl inden og uden for Danmark.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

1.2 Indkomst og årsværk

Anden del af temakapitlet viser, hvor meget de tre kunst- og kulturinstitutioner fyldte i de kunst- og kulturansattes arbejdsliv i 2017. Det sker ved at se på fordelingen af arbejdstimer og indkomst på jobs på institutionerne og jobs på andre arbejdssteder. Resultaterne kan perspektiveres til sidste års temakapitel, der handlede om patchwork-økonomi blandt dimittender fra en række kunst- og kulturuddannelser.

Patchwork-økonomi er, når en person sammenstykker sin indkomst fra flere forskellige kilder. Resultaterne fra sidste års temakapitel viste, at dimittender fra scenekunstskolerne især havde en indkomst sammensat fra flere kilder, mens bibliotekaruddannede i høj grad var lønmodtagere med en indkomstkilde.

Jobs på kunst- og kulturinstitutionerne udgjorde 78 pct. af de ansattes samlede årsværk og indkomst

I løbet af 2017 beskæftigede landets folkebiblioteker, museer og teatre 23.900 personer. De arbejdede tilsammen, hvad der svarede til 11.000 årsværk på de tre kunst- og kulturinstitutioner og 3.200 årsværk på andre arbejdspladser. Den samlede indkomst fra jobs på institutionerne var 4,5 mia. kr., mens den samlede indkomst fra jobs på andre arbejdssteder var 1,3 mia. kr. De kunst- og kulturansatte lagde dermed 78 pct. af deres løntimer og hentede 78 pct. af deres indkomst fra jobs på kunst- og kulturinstitutionerne.

Biblioteksansatte lagde størstedelen af deres arbejdsindsats i jobs på folkebibliotekerne

Der var 7.000 personer, som arbejdede på et folkebibliotek i løbet af 2017. Deres løntimer i jobs på bibliotekerne svarede til 3.900 årsværk, mens deres løntimer i jobs på andre arbejdssteder svarede til 700 årsværk. Samme periode var de biblioteksansattes samlede indkomst fra jobs på folkebibliotekerne 1,6 mia. kr. og 0,3 mia. kr. fra jobs på andre arbejdssteder. De biblioteksansatte lagde dermed 85 pct. af deres løntimer og hentede 86 pct. af deres indkomst fra job på folkebibliotekerne. Det gjorde de biblioteksansatte til den af de tre grupper af kunst- og kulturfolk, der lagde den største andel af deres arbejdstimer i og hentede flest indkomstkroner fra jobs på deres respektive kunst- og kulturinstitution (bibliotekerne).

Museumsansatte arbejdede 21 pct. af deres arbejdstid andre steder end på museer

Museerne beskæftigede 10.300 personer i løbet af 2017. Det gør museerne til den af de tre kunst- og kulturinstitutioner, der beskæftiger flest. De løntimer, som de museumsansatte arbejdede i jobs på museer, svarede til 4.500 årsværk og en samlet indkomst på 1,8 mia. kr. Til sammenligning svarede de timer, som de museumsansatte lagde i jobs på andre arbejdssteder, til 1.200 årsværk og en indkomst på 0,5 mia. kr. Dermed lagde de museumsansatte 79 pct. af deres løntimer og hentede 78 pct. af deres indkomst i jobs på museer.

Scenekunstansatte arbejdede 33 pct. af tiden uden for teatrene

I løbet af 2017 beskæftigede landets teatre 6.600 personer. De scenekunstansatte lagde løntimer, svarende til hhv. 2.600 årsværk i job på teatrene og 1.300 årsværk i job på andre arbejdssteder. I samme periode tjente de tilsammen 1,1 mia. kr. fra jobs på teatrene og 0,5 mia. kr. fra jobs på andre arbejdssteder. De scenekunstansatte lagde dermed 67 pct. af deres samlede løntimer i jobs på teatre, hvor de også hentede 67 pct. af deres indkomst. Det gjorde de scenekunstansatte til den af de tre grupper af kunst- og kulturansatte, der lagde den største andel af deres arbejdsindsats i jobs på andre arbejdssteder

Tabel 1.2 Årsværk og indkomst fordelt på kunst- og kulturansatte samt arbejdssted. 2017

	Alle arbejdssteder		Kulturinstitution	Andel
	antal årsværk		pct.	
I alt	14 239	11 044		78
Folkebiblioteker	4 652	3 949		85
Museer	5 747	4 516		79
Scenekunst	3 840	2 579		67
	mia. kr.			pct.
I alt	5,7	4,5		78
Folkebiblioteker	1,8	1,6		86
Museer	2,3	1,8		78
Scenekunst	1,6	1,1		67

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

1.3 Årsværk og jobtyper

Tredje del af temakapitlet beskriver variationen i arbejdsopgaver og omfanget af deltidsarbejde på de tre kunst- og kulturinstitutioner. Derudover dykker det ned i, hvilke typer af job der blev lagt flest arbejdstimer i. Det sker ved at se på koncentrationen af årsværk på jobtyper og forholdet mellem antal ansatte personer og antal årsværk. Kapitlet går gennem fordelingen af årsværk på jobtyper på to niveauer og starter med det mest overordnede niveau.

Viden på højeste niveau er den mest udbredte jobtype

Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for det pågældende område, var mest udbredt på de tre kunst- og kulturinstitutioner. Jobtypen spænder vidt, fra akademiker- og arkitektarbejde til lærer- og journalistjobs. I 2017 udgjorde jobtypen 52 pct. af biblioteksårsværkene, 35 pct. af museumsårsværkene og 48 pct. af scene-kunstårsværkene.

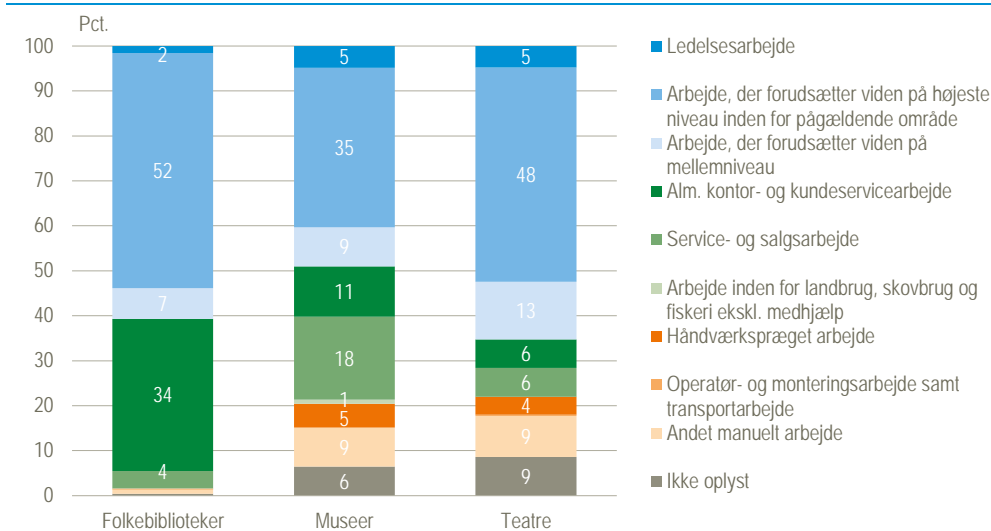
Almindeligt kontor- og kundeservicearbejde fylder mere på biblioteker end museer og teatre

Almindeligt kontor- og kundeservicearbejde var den næstmest udbredte jobtype på landets folkebiblioteker, hvor den udgjorde 34 pct. af de samlede årsværk i 2017. Til sammenligning udgjorde jobtypen 11 pct. af de samlede årsværk på museerne og 6 pct. af de samlede årsværk på teatrene. Det gjorde *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde* til en af de mest udbredte på museerne og en af de mindst udbredte jobtyper på teatrene.

Salgs- og servicearbejde fylder mere på teatre end museer og biblioteker

Salgs- og servicearbejde udgjorde 18 pct. af de årsværk, der blev lagt på museerne i løbet af 2017. Det gjorde jobtypen til den næstmest udbredte på museerne målt i årsværk. På folkebibliotekerne og teatrene udgjorde *salgs- og servicearbejde* hhv. 4 og 6 pct. af de samlede årsværk, hvilket gjorde jobtypen til en af de mindst udbredte begge steder.

Figur 1.4 Årsværk fra job på kunst- og kulturinstitutioner fordelt på jobtype (overordnet niveau). 2017

Anm.: Summering af procenter afviger pga. afrunding.

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Flest stillinger på nedsat tid på teatrene

Der var flere ansatte end årsværk på folkebibliotekerne, museerne og teatrene. Det betyder, at en del af jobbene på de tre kunst- og kulturinstitutioner var stillinger på nedsat tid. Deltidsarbejde var mest udbredt på teatrene, hvor der var ansat 2,8 personer pr. årsværk, mens det var mindst udbredt på folkebibliotekerne, hvor der var ansat 1,8 personer pr. årsværk.

Deltidsarbejde mindst udbredt i jobs, der forudsætter viden på højeste niveau

Der var forskel på, hvor udbredt deltidsarbejde var på tværs af jobtyper på de tre kunst- og kulturinstitutioner. På folkebibliotekerne var deltidsstillinger mest udbredt i jobs inden for *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde*, hvor der i gennemsnit var ansat 2,5 personer pr. fuldtidsstilling. På museerne og teatrene var deltidsarbejde mest udbredt i stillinger inden for *salgs- og servicearbejde*. Her var der i gennemsnit ansat hhv. 3,4 og 5,4 personer pr. årsværk. *Job, der forudsætter viden på højeste niveau*, var den jobtype på alle tre kunst- og kulturinstitutioner, hvor deltidsarbejde var mindst udbredt. I 2017 var der i gennemsnit mellem 1,3-2,5 personer til at dele arbejdstimer, svarende til ét årsværk.

Tabel 1.3 Antal ansatte pr. årsværk fordelt på jobtype (overordnet niveau) og arbejdssted. 2017

	Folkebiblioteker	Museer	Teatre
	antal ansatte pr. årsværk		
Alle jobtyper	1,8	2,4	2,8
Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for pågældende område	1,3	1,8	2,5
Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau	1,4	2,0	2,5
Almindeligt kontor- og kundeservicearbejde	2,5	2,8	3,1
Service- og salgsarbejde	2,1	3,4	5,4

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Størst koncentration af jobtyper på folkebibliotekerne og mindst på museerne

Der var forskel på, hvor meget de fem mest udbredte jobtyper, målt i årsværk, udgjorde af de samlede årsværk på de tre typer af institutioner i 2017. Koncentrationen af jobtyper var størst på folkebibliotekerne og mindst på museerne: Folkebibliotekernes fem mest udbredte jobtyper udgjorde 3.300 ud af 3.900 årsværk, museernes fyldte 1.800 ud af 4.500 årsværk, mens teatrenes dækkede 1.600 ud af 2.600 årsværk. Det svarede hhv. til 85 pct. af de samlede biblioteksårsværk, 40 pct. af de samlede museumsårsværk og 60 pct. af de samlede scenekunstårsværk.

Stor variation i top fem jobtyper på folkebibliotekerne

Der var stor variation i antallet af årsværk på listen over de fem mest udbredte job på folkebibliotekerne i 2017. Der var mange årsværk i typen *bibliotekar-, arkivar- og museumsinspektørarbejde*, der udgjorde 1.600 årsværk, og *almindeligt kontorarbejde*, som fyldte 1.300 årsværk. Til sammenligning fyldte følgende jobtyper mellem 100-200 årsværk hver: *Administrativt sekretærarbejde, inspektørarbejde inden for rengøring, husholdning og ejendomme samt arbejde inden for religion og samfundsvidenskab*.

Bibliotekararbejde og andet informationsarbejde fylder mest på folkebibliotekerne

Den mest almindelige jobtype på folkebibliotekerne, målt i årsværk, i 2017, var *bibliotekar-, arkivar- og museumsinspektørarbejde*. Graver man et spadestik dybere og ser på de jobtitler, som kategorien består af, fremgår det, at alle i kategorien arbejdede med *bibliotekararbejde og andet informationsarbejde*.

Tabel 1.4 Fem mest udbredte jobtyper målt i årsværk på folkebiblioteker. 2017

	Antal årsværk	Andel i pct.
Årsværk i alt	3 949	100
Bibliotekar-, arkivar- og museumsinspektørarbejde	1 566	40
Almindeligt kontorarbejde	1 279	32
Administrativt sekretærarbejde	249	6
Inspektørarbejde inden for rengøring, husholdning og ejendomme	150	4
Arbejde inden for samfundsvidenskab og religion	97	2

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Museumsårsværk spredt ud på mange jobtyper

Listen over de fem mest udbredte jobtyper på museerne i 2017 bestod af jobtyper, der hver fyldte mellem 200-500 årsværk. Variationen i jobtyper kan skyldes, at der er stor forskel på, hvad de enkelte museer udstiller, og dermed hvilke fagområder de ansatte skal vide noget om. Det betyder eksempelvis, at kunstmuseerne ansætter

specialister i kunsthistorie, mens naturhistoriske museer ansætter specialister i naturhistorie, hvilket øger variationen i jobtyper.

Arbejde inden for samfundsvidenskab og religion mest udbredte museumsjob

Den mest udbredte jobtype på museer i 2017, målt i årsværk, var *arbejde inden for samfundsvidenskab og religion*, der udgjorde knap 500 årsværk. *Bibliotekar-, arkivar- og museumsinspektørarbejde* kom på andenpladsen med godt 450 årsværk. *Arkivar- og museumsinspektørarbejde* udgjorde 91 pct. af de årsværk, der blev lagt i sidstnævnte jobtype.

Tabel 1.5 Fem mest udbredte jobtyper målt i årsværk på museer. 2017

	Antal årsværk	Andel i pct.
Årsværk i alt	4 516	100
Arbejde inden for samfundsvidenskab og religion	479	11
Bibliotekar-, arkivar- og museumsinspektørarbejde	455	10
Rednings- og overvågningsarbejde	364	8
Almindeligt kontorarbejde	318	7
Salgsarbejde i butik	169	4

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

Arbejde med kunst og kreative fag dominerer teaterårsværk

Arbejde med kunst og kreative fag var uden sammenligning den mest udbredte jobtype på teatrene i 2017, hvor den fyldte 1.000 årsværk. *Teknikerarbejde inden for audiovisuelle medier og telekommunikation* kom på andenpladsen, mens *transport- og lagerarbejde* indtog tredjepladsen. *Almindeligt kontorarbejde* kom på fjerdepladsen og *tekstil- og beklædningsarbejde* kom på femtepladsen. De fire jobtyper fyldte mellem 100-200 årsværk. Der var dermed en stærk koncentration af jobtypen *arbejde med kunst og kreative fag* på teatrene.

Tabel 1.6 Fem mest udbredte jobtyper målt i årsværk på teatre. 2017

	Antal årsværk	Andel i pct.
Årsværk i alt	2 579	100
Arbejde med kunst og kreative fag	1 014	39
Teknikerfag inden for audiovisuelle medier og telekommunikation	201	8
Transport- og lagerarbejde	151	6
Almindeligt kontorarbejde	117	5
Tekstil- og beklædningsarbejde	75	3

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik.

2. Økonomi og erhverv

Kapitlet går gennem udvalgte statistikbank-tabeller, der beskriver kulturlivets økonomi og struktur. Først viser det hhv. udviklingen i og fordelingen af de kulturkroner, som staten og kommunerne bevilligede samt Kulturministeriets udbetalinger. Bagefter viser det, hvor meget fondene donerede til kulturelle og motionsmæssige formål. Kapitlet skitserer efterfølgende erhvervsstrukturen for nye og gamle virksomheder inden for kulturbranchen. Herefter viser det, hvor personer med en kunstnerisk eller kulturel uddannelse typisk finder arbejde, og hvor høj bruttoledigheden er inden for deres felt. Til sidst giver kapitlet et overblik over, hvor mange ressourcer universiteter og højere læreanstalter brugte til forskning og udvikling inden for kulturområdet.

2.1 Offentlige kulturpenge

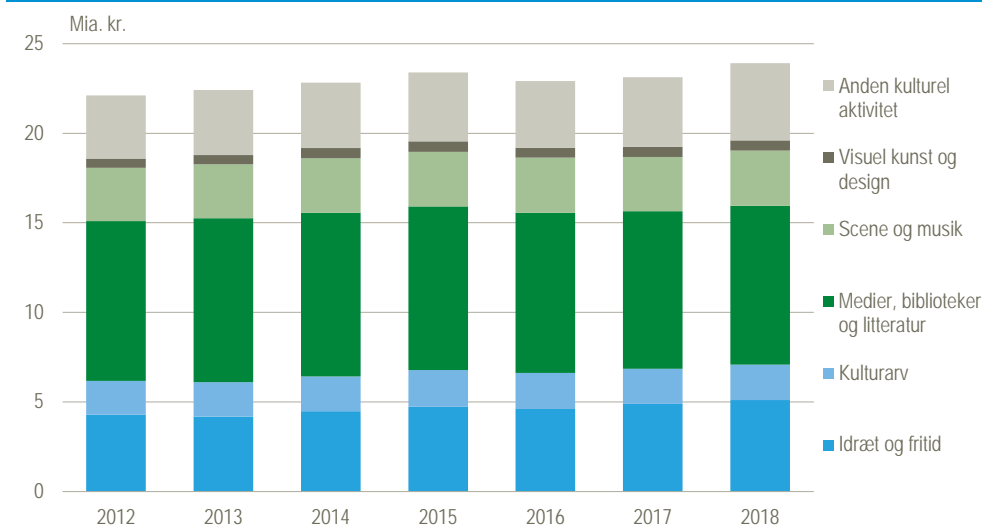
Introduktion til statistikområde

Statistikkerne om offentlige kulturpenge viser de beløb, som staten og kommunerne hvert år afsætter til kulturområdet. De afsatte midler kaldes offentlige bevillinger. Derudover viser statistikkerne, hvor mange statslige penge Kulturministeriet har givet til kulturelle formål i løbet af et år. De penge kaldes Kulturministeriets udbetalinger. Statistikkerne viser fordelingen af bevillinger og udbetalinger på kulturemner som idræt, biblioteker og design, geografi og modtagertype. Statistikkerne er baseret på forskellige registerudtræk fra Kulturministeriets tilskudsadministrative system, Statsregnskabet, Finansloven, aktstykker og de kommunale budgetter.

Det offentlige bevilligede knap 24 mia. kr. til kultur i 2018

Staten og kommunerne bevilligede til sammen 23,9 mia. kr. til kultur i 2018. Det svarede til en stigning på 3,4 pct. i forhold til året før. Størrelserne på og fordelingerne af bevillingerne har været stabile siden 2012, hvilket afspejler, at midlerne til kultur er politisk lagt fast.

Figur 2.1 Udvikling i offentlige bevillinger til kultur (løbende priser)

Kilde: www.statistikbanken.dk/BEVIL02.

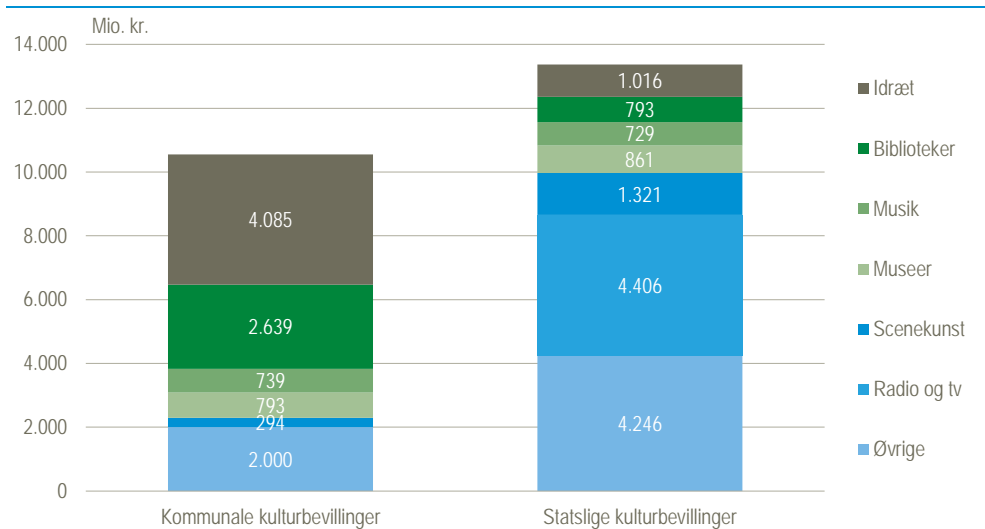
Offentlige bevillinger til kultur i 2018 svarede til 4.138 kr. per dansker

I 2018 var de kommunale bevillinger til kultur 10,6 mia. kr., hvilket svarede til 2,9 pct. af kommunernes samlede budgetter og 44 pct. af de offentlige kulturbevillinger samme år. Til sammenligning var de statslige bevillinger, der dækker finanslovsbevillinger, udlodningsmidler (tips) og licensmidler, 13,4 mia. kr. De statslige bevillinger til kultur svarede til 1,9 pct. af statens budgetterede udgifter for 2018 og 56 pct. af de offentlige bevillinger til kultur. Staten og kommunerne bevilligede sammenlagt, hvad der svarede til 4.138 kr. per dansker til kultur i 2018, hvilket var en stigning på 114 kr. i forhold til året før.

Staten og kommunerne støtter forskellige kulturemner

Der er kulturemner, der primært modtager offentlige tilskud fra kommunerne, og der er emner, som hovedsagligt modtager støtte fra staten. I 2018 bevilligede kommunerne hhv. 77 og 80 pct. af de offentlige støttekroner til biblioteker og idræt, mens staten støttede scenekunst med 82 pct. og radio og tv med 100 pct. Kommunerne og staten bevilligede næsten lige store tilskud til museer og musik.

Figur 2.2 Kommunale og statslige kulturbevillinger (løbende priser). 2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/BEVIL02.

Kulturministeriet deler de fleste af statens kulturpenge ud

Kulturministeriet delte 8,7 mia. kr. ud til kultur i 2017, hvilket svarede til 68 pct. af de statslige bevillinger samme år. Langt størstedelen af støttekronerne gik til hhv. driften af myndigheder og institutioner, der fik 77 pct. af udbetalingerne, og kulturelle projekter, der fik 17 pct. De resterende udbetalinger gik til hhv. personlige tilskud, der erhvervede 3,5 pct., anlæg, som fik 2,1 pct. og distribution, der modtog 0,2 pct. af kulturpengene. En del af udbetalingerne til anlæg er flerårige på samme måde som driftsmidlerne.

Scenekunst fik 15 pct. af Kulturministeriets udbetalinger i 2017

Scenekunst, herunder Det Kongelige Teater og Statens Teaterskole, fik 15 pct. af Kulturministeriets udbetalinger i 2017. Det gjorde scenekunst til det kulturemne, der modtog flest kulturkroner fra ministeriet det år. Idræt, herunder de store idræts- og gymnastikforbund, fik 12 pct., hvilket var den næststørste udbetaling. Den tredje største sum gik til museer, herunder Nationalmuseet og Statens Museum for Kunst, og var på 10 pct.

Tabel 2.1 Udvikling i Kulturministeriets udbetalinger (løbende priser) fordelt på kulturemne

	2014	2015	2016	2017
	— mio. kr. —			
Alle kulturemner	8 244	8 259	8 302	8 714
Idræt og fritid	938	925	988	1 003
Idræt	938	925	988	1 003
Kulturarv	1 335	1 350	1 355	1 348
Arkiver	220	218	222	236
Fredede bygninger	197	202	230	188
Fredede fortidsminder	12	23	14	12
Museer	868	870	852	876
Sprog	0	0	0	-
Zoologiske anlæg og botaniske haver	38	38	37	36
Medier, biblioteker og litteratur	2 006	1 948	2 024	1 974
Biblioteker	751	739	744	728
Computerspil	5	6	15	11
Dagblade og tidsskrifter	438	422	409	399
Film	390	358	400	365
Litteratur og bøger	250	255	271	279
Radio og tv	172	168	186	193
Musik og scene	2 125	2 151	2 104	2 100
Musik	750	747	756	765
Scenekunst	1 375	1 404	1 349	1 335
Visuel kunst og design	201	243	218	208
Arkitektur	16	21	20	15
Billedkunst	156	194	167	165
Design	23	15	19	15
Kunsthåndværk	6	13	12	12
Anden kulturel aktivitet	1 639	1 643	1 612	2 081
Statslig administration	532	524	520	529
Anden eller tværgående kultur	405	347	378	875
Folkeoplysning og folkehøjskoler	703	772	715	678

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUBS01.

2.2 Fonde

Introduktion til statistikområde

Statistikken om fondes aktiviteter viser, hvor mange bevillinger fonde og fondslignende foreninger hvert år giver til forskellige modtagere som private virksomheder, personer, non-profit organisationer eller offentlige institutioner. Statistikken viser også, hvilke overordnede formål fondsmidlerne går til, fx om det er videnskabelige, sundhedsfremmende eller sociale formål. Statistikken er baseret på data fra en årlig, lovpligtig spørgeskemaundersøgelse.

Fonde støttede kulturlivet med 3 mia. kr. i 2017

Der er flere fonde, der støtter kulturlivet i Danmark. I 2017 donerede de samlet set 1,9 mia. kr. til kulturelle formål og 1,1 mia. kr. til sundheds- og motionsformål. Det svarede til hhv. 16 og 9 pct. af fondenes samlede donationer til alle formål det år. De erhvervsdrivende fonde stod for det største bidrag til kulturelle formål og donerede 1,2 ud af de 1,9 mia. kr. Den største donation til sundheds- og motionsformål kom fra de almene fonde og fondslignende foreninger og var på 0,6 mia. kr.

Tabel 2.2 Udbetalinger af fondsmidler. 2017

	Alle fonde	Erhvervsdrivende fonde	Almene fonde og fondslignende foreninger
	mio. kr.		
Alle formål	11 865	6 826	5 039
Kulturelle formål	1 947	1 230	716
Sundheds- og motionsformål	1 081	490	592

Kilde: www.statistikbanken.dk/FOND01.

2.3 Virksomheder og arbejdsmarkedet

Introduktion til statistikområde

Statistikken beskriver virksomheder og arbejdsmarkedet inden for kulturområdet. I statistikkerne kan man bl.a. finde tal for beskæftigelsen, nye virksomheder og antallet af arbejdssteder inden for forskellige kulturemner. Man kan også se på sammensætningen af arbejdskraften inden for kulturbrancherne mht. alder, køn, herkomst og jobtype, dvs. om det er de ansattes hovedbeskæftigelse eller bijob. Statistikken er baseret på flere af Danmarks Statistiks registre og opdateres årligt.

Knap 150.000 kulturjobs

Ultimo november 2016 var der 149.700 jobs inden for kultur, hvilket svarede til 4,8 pct. af alle jobs på samme tidspunkt. Jobbene var fordelt på 23.400 arbejdssteder og svarede til, at 84.800 personer var i beskæftigelse på fuld tid i løbet af 2016. Cirka 85 pct. af jobbene, arbejdsstederne og den samlede beskæftigelse var inden for kerneaktiviteter. Det samme gjaldt fordelingen af den årlige lønsum, der var 40,6 mia. kr. i 2016. Kerneaktiviteter er aktiviteter, der bidrager direkte til kulturen som arkiver, biografer eller museer. Støtteaktiviteter er aktiviteter, der bidrager med støtte til kerneaktiviteterne. Det kan fx være aktiviteter som handel med eller fremstilling af udstyr til kerneaktiviteterne.

Mange små arbejdssteder og deltidsansatte inden for kulturerhvervene

Antallet af arbejdssteder inden for kulturerhvervene udgjorde 7,9 pct. af alle arbejdssteder, mens det gjaldt 4,8 pct. af jobbene og 3,9 pct. af den samlede beskæftigelse. Det skyldes bl.a., at erhvervslivet inden for kultur er karakteriseret ved, at der er mange små virksomheder, og at de ansatte i højere grad end i andre brancher arbejder på deltid.

Tabel 2.3 Kulturens erhvervsstruktur fordelt på kulturemne (overemne). 2016

	Årlig lønsum		Samlet beskæftigelse (årsværk)		Arbejdssteder		Jobs	
	mio.kr.	pct.	antal	pct.	antal	pct.	antal	pct.
Alle kulturemner	40 592	85	84 751	84	23 372	85	149 658	86
Idræt og fritid	8 922	80	21 609	78	5 422	77	46 397	83
Kulturarv	2 478	100	5 488	99	417	97	8 670	99
Medier, biblioteker og litteratur	15 485	84	29 576	83	3 882	75	44 170	85
Musik og scene	3 466	93	7 413	93	2 401	94	15 254	95
Visuel kunst og design	5 571	97	11 103	96	8 185	96	20 223	95
Anden kulturel aktivitet	4 670	72	9 562	69	3 065	73	14 944	63

Anm.: Antallet af arbejdssteder og jobs er gjort op ultimo november 2016. Procentsatserne viser, hvor meget kerneaktiviteter bidrager til totalen.

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUERH1.

Flest nye kulturjobs og -virksomheder i Byen København

Ultimo november 2016 var der 1.700 nye kulturjobs i hele landet, og i løbet af 2016 var der 3.100 nye kulturvirksomheder. Der var flest nye jobs og virksomheder i Byen København og næstflest i Østjylland. Antallet af nye kulturjobs var 600 i Byen København og omkring 300 i Østjylland, mens antallet af kulturvirksomheder talte hhv. 1.300 og 400 i de to landsdele. Antallet af nye jobs og virksomheder var lavest på Bornholm, hvor der var fem nye kulturjobs og 15 nye kulturvirksomheder.

Tabel 2.4 Kulturiværksætteri fordelt på landsdel. 2016

	Nye jobs		Nye virksomheder	
	antal			
Hele landet	1 655		3 136	
Byen København	600		1 269	
Københavns omegn	125		234	
Nordsjælland	104		251	
Bornholm	5		15	
Østsjælland	62		83	
Vest- og Sydsjælland	80		175	
Fyn	121		162	
Syddjylland	140		213	
Østjylland	253		433	
Vestjylland	42		130	
Nordjylland	123		171	

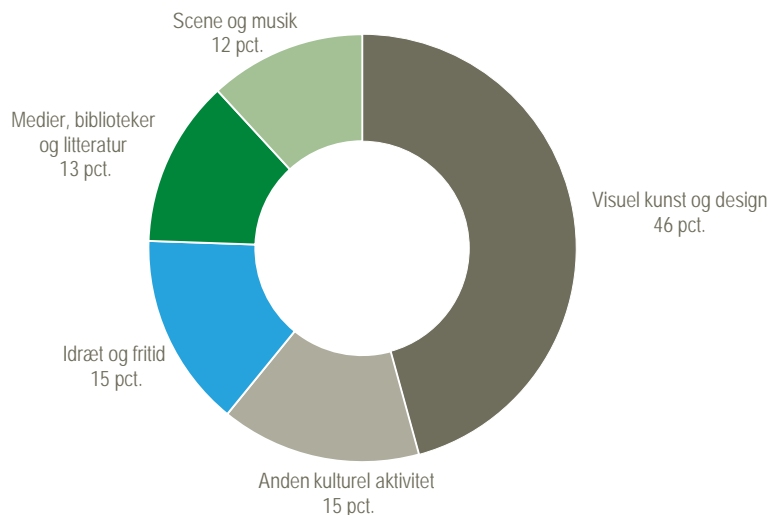
Anm.: Antallet af jobs er gjort op ultimo november 2016.

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUIV2.

Visuel kunst og design mest udbredte kulturemne blandt nye virksomheder

I 2016 producerede 1.400 ud af de 3.100 nye kulturvirksomheder visuel kunst og design, hvilket svarede til 46 pct. af de nyetablerede kulturvirksomheder. Det gjorde visuel kunst og design til det mest udbredte kulturemne blandt de nyetablerede virksomheder.

Figur 2.3 Nye virksomheder inden for kulturerhvervene. 2016

Kilde: <http://www.statistikbanken.dk/KUIV1>.

Flere årsværk inden for kultur i 2016.

Den samlede beskæftigelse inden for kulturerhvervene steg marginalt fra 84.600 årsværk i 2015 til 84.800 i 2016. Der skete en stigning i antallet af årsværk inden for reklame, arkitektur og øvrige kulturerhverv, mens der skete et faldt i resten af kulturerhvervene. Den største stigning skete i beskæftigelsen inden for arkitektur, der voksede fra 5.500 årsværk i 2015 til 5.900 i 2016. Det svarede til en stigning på 7 pct. Det største fald skete inden for biblioteker, der faldt med 240 årsværk, hvilket svarede til en nedgang på 5 pct.

Tabel 2.5 Udvikling i beskæftigelsen (årsværk) inden for kulturerhverv

	2015	2016
	årsværk	
Alle kulturerhverv	84 625	84 750
Idræt	18 164	18 066
Radio og tv	9 711	9 619
Dagblade og tidsskrifter	8 867	8 658
Reklame	7 467	7 759
Arkitektur	5 541	5 945
Biblioteker	4 870	4 630
Musik	4 223	4 136
Museer	4 337	4 210
Litteratur og bøger	3 853	3 701
Scenekunst	3 354	3 277
Øvrige kulturerhverv	14 237	14 750

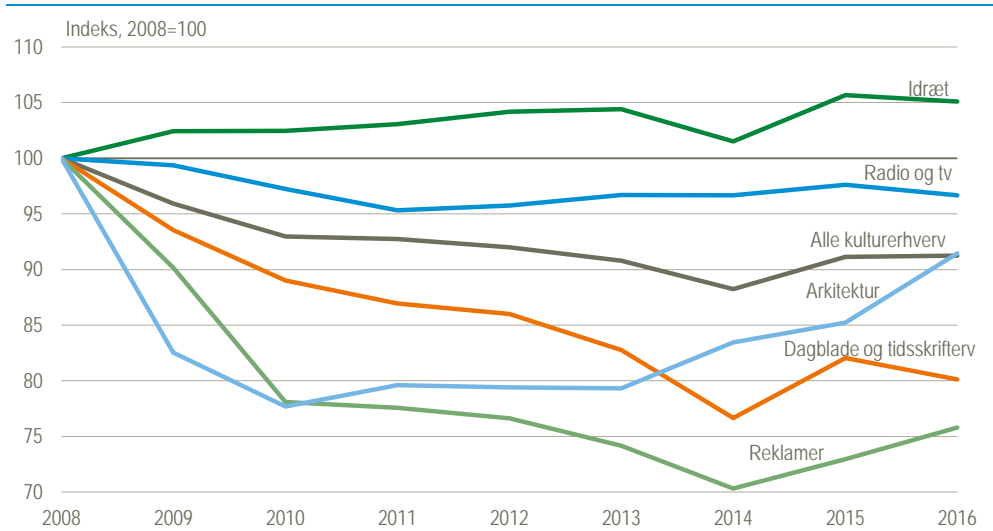
Anm: Summer og totaler kan afvige pga. afrundinger.

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUERH1.

Beskæftigelsen inden for kultur stadig 9 pct. lavere end i 2008

Den samlede beskæftigelse inden for kulturerhvervene steg samlet set for andet år i træk til 84.700 årsværk i 2016, men var stadig 9 pct. lavere end i 2008. Der var forskel på udviklingen i antallet af årsværk på tværs af de fem største kulturerhverv. Idræt steg som det eneste af kulturerhvervene fra 17.200 årsværk i 2008 til 18.100 i 2016. Det svarede til en stigning på 5 pct. Beskæftigelsen faldt fra 9.900 årsværk til 9.600 inden for radio og tv og fra 6.500 til 5.900 inden for arkitektur, hvilket svarede til fald på hhv. 3 og 9 pct. De to største fald i antallet af årsværk skete inden for hhv. reklamer, der oplevede et fald på 2.500 årsværk, og dagblade og tidsskrifter, som oplevede et fald på 2.100. Ændringerne svarede til fald på hhv. 24 og 20 pct.

Figur 2.4 Udvikling i beskæftigelsen (årsværk) i de fem største kulturerhverv

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUERH1.

Skæv kønsfordeling inden for flere kulturerhverv

Kønsfordelingen var skæv inden for flere af kulturerhvervene. I 2016 udgjorde mænd 63 pct. af alle ansatte inden for arkitektur, 62 pct. inden for radio og tv og 58 pct. inden for film. Til sammenligning udgjorde kvinder 70 pct. af alle ansatte inden for biblioteker, 59 pct. inden for museer og 59 pct. inden for litteratur. Der var en nogenlunde jævn fordeling af mænd og kvinder inden for arkiver, scenekunst og idræt.

Mange unge er ansat i erhverv inden for dagblade og tidsskrifter samt film og idræt

Der er flere jobs inden for kulturerhvervene, hvor det især er unge, der er ansat. Flere unge tjener penge i fritidsjobs som avisomdeler eller billetkontrollør i en biograf. Det kan forklare, hvorfor unge under 16 år udgjorde 15 pct. af alle ansatte inden for dagblade og tidsskrifter og unge mellem 16-19 år udgjorde 19 pct. af alle ansatte inden for film. Professionelle sportsudøvere er af fysiologiske årsager ofte unge, hvilket kan forklare, at 52 pct. af alle ansatte inden for idræt var under 30 år.

2.4 Uddannelse

Introduktion til statistikområde

Statistikken beskriver beskæftigelse og indkomst for kunst- og kulturuddannede, fx fra Den Danske Filmskole eller musikkonservatorierne. Man kan fx finde deres gennemsnitlige indkomst, fordelt på køn, uddannelse og dimittendårgang eller følge med i ledighedsprocenten, fordelt på køn, uddannelsesinstitution og længde af uddannelse. Statistikken er en årlig undersøgelse baseret på administrative registre og udtræk fra andre statistikker i Danmarks Statistik.

Musikere finder job i det offentlige, mens skuespillere arbejder i den private sektor

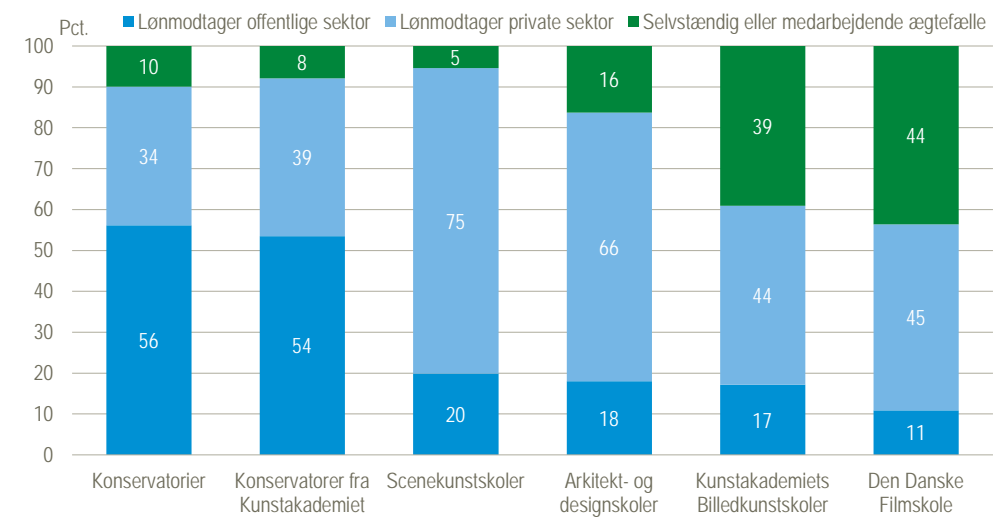
Der er forskel på, hvilke sektorer personer med en kunstnerisk eller kulturel uddannelse arbejdede i 2016. Det var mest udbredt at arbejde som lønmodtager blandt personer med en konservatorie- eller konservatoruddannelse. I 2016 arbejdede 56 pct. af de konservatorieuddannede og 54 pct. af de konservatoruddannede som lønmodtagere i det offentlige, mens hhv. 34 og 39 pct. arbejdede som lønmodtagere i det private. Tre ud af fire af dem med en uddannelse fra en af scenekunsts skolerne arbejdede som lønmodtagere i den private sektor, mens det gjaldt for 66 pct. af dem, der havde en uddannelse fra en arkitekt- eller designskole.

Filmfolk og billedkunstnere er ofte selvstændige

Det var næsten lige så udbredt at arbejde som selvstændig eller medarbejdende ægtefælle som lønmodtager i det private for personer med en uddannelse fra Kunstakademiets Billedkunsts skoler og Den Danske Filmskole. I 2016 arbejdede 44 pct. af dem, der havde en uddannelse fra Kunstakademiets Billedkunsts skoler som lønmodtagere i det private, mens det gjaldt 45 pct. af dem, der havde en uddannelse fra Den Danske Filmskole. Til sammenligning arbejdede hhv. 39 og 44 pct. som selvstændige eller medarbejdende ægtefælle.

Figur 2.5

Sektorer som personer med en kunstnerisk eller kulturel uddannelse finder arbejde i. 2016

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUBESK3.

Bruttoledigheden faldt for tredje år i træk

Bruttoledigheden for kunst- og kulturuddannede faldt for tredje år i træk til 9 pct. i 2017. Ledigheden var lavest blandt personer med en uddannelse fra et af konservatorierne og lå på mellem 4-7 pct. Personer med en uddannelse fra en af scenekunsts skolerne oplevede den højeste ledighed, der lå på mellem 15-25 pct. Den høje ledighed skyldes, at arbejdsmarkedet inden for scenekunst er præget af tidsbegrænsede ansættelser.

Tabel 2.6 Bruttoledighed for kunst- og kulturuddannede, alle dimittendårgange

	2013	2014	2015	2016	2017
	pct.				
I alt	13,4	13,5	11,5	9,2	8,9
Arkitektskolen Aarhus	12,8	13,2	10,2	7,1	5,2
Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering (arkitektur)	13,5	13,3	9,8	6,2	6,3
Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering (design)	18,6	17,9	15,0	12,6	13,0
Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering (konservering)	6,3	8,4	8,6	10,9	10,3
Designskolen Kolding	15,7	15,8	16,1	13,0	11,5
Det Kongelige Danske Musikkonservatorium	8,0	7,1	5,0	3,2	3,9
Rytmisk Musikkonservatorium	8,6	7,6	6,5	4,4	6,5
Det Jyske Musikkonservatorium	7,8	8,5	7,1	7,4	6,3
Syddansk Musikkonservatorium & Skuespillerskole (musik)	7,2	7,5	6,0	4,4	5,4
Syddansk Musikkonservatorium & Skuespillerskole (scenekunst)	22,6	21,7	22,8	24,3	24,6
Den Danske Scenekunstscole	15,1	14,9	15,3	13,2	14,5
Skuespillerskolen ved Aarhus Teater	22,2	27,0	28,2	23,4	22,8
Det Kongelige Danske Kunstakademis Billedkunstskoler	24,6	24,4	23,2	19,8	17,8
Den Danske Filmskole	14,3	15,4	14,0	12,9	12,4

Kilde: www.statistikbanken.dk/KUBESK1.

2.5 Forskning og udvikling

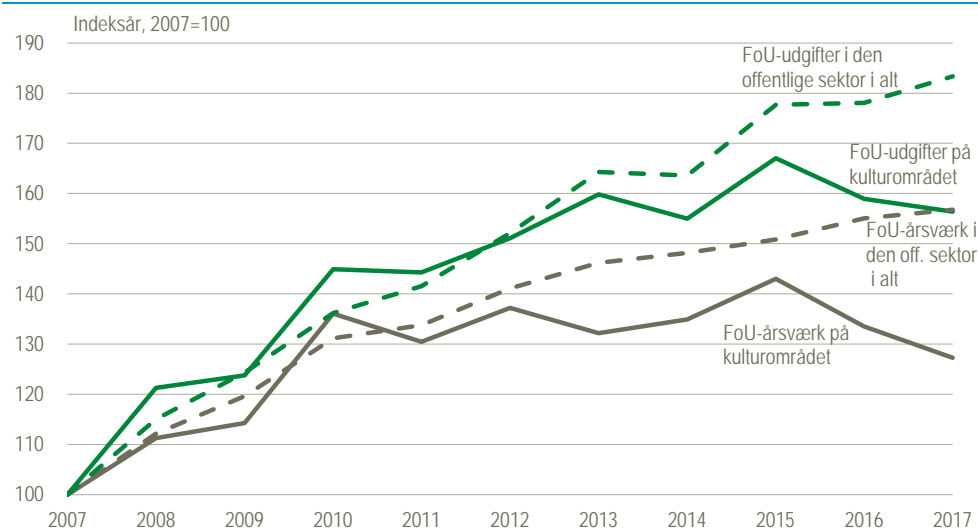
Introduktion til statistikområde

Statistikken viser, hvor mange penge, årsværk og personale den offentlige sektor hvert år bruger på forskning og udvikling inden for kulturområdet. Det kan være inden for sprogvidenskab, arkæologi eller historie. Statistikken indsamles via en obligatorisk spørgeskemaundersøgelse, der sendes ud til omkring 700 offentlige institutioner og ikke-erhvervsdrivende organisationer.

Den offentlige sektors relative ressourceforbrug på forskning og udvikling inden for kultur er faldet

Den offentlige sektor brugte 1.960 årsværk og 1,9 mia. kr. til forskning og udvikling (FoU) inden for kulturområdet i 2017. Det svarede til 8 pct. af de samlede FoU-ressourcer samme år. Siden 2007 er antallet af FoU-årsværk og -udgifter til kulturelle formål vokset med hhv. 27 og 56 pct. Til sammenligning voksede antallet af FoU-årsværk til alle formål med 57 pct., mens de samlede FoU-udgifter voksede med 83 pct. i perioden. Det betyder, at den offentlige sektor brugte en mindre andel af deres samlede FoU-ressourcer på kulturelle formål i 2017 i forhold til i 2007.

Figur 2.6 Udvikling i årsværk og udgifter til forskning på kulturområdet

Kilde: www.statistikbanken.dk/FOUOFF07, FOUKUL01 og FOUKUL02.

*Knap ét ud af fem
kulturrelaterede årsværk
går til øvrig
humanistisk videnskab*

De kulturrelaterede FoU-årsværk fordelte sig anderledes i 2017 end i 2007. Den offentlige sektor gik fra at bruge 17 pct. af årsværkene på sprogvidenskab og filologi i 2007 til at bruge 10 pct. på fagområdet i 2017. I samme periode skete der også et fald fra 10 pct. til 6 pct. i andelen af kulturrelaterede årsværk, der gik til litteraturvidenskab. Omvendt steg andelen af kulturrelaterede årsværk, som den offentlige sektor brugte på medier og kommunikation samt øvrig humanistisk videnskab. Medier og kommunikation gik fra at fylde 6 pct. af årsværkene i 2007 til 8 pct. 2017. Den største stigning skete i øvrig humanistisk videnskab, der bl.a. inkluderer pædagogik og tværkulturelle studier, som gik fra at udgøre 10 pct. af årsværkene til 20 pct.

Tabel 2.7 Kulturrelaterede FoU-årsværk fordelt på kulturemne

	2007	2017
	FoU-årsværk	
Byplanlægning, fysisk planlægning	7,5	4,6
Medier og kommunikation	6,0	8,1
Historie	15,7	14,6
Arkæologi	6,8	10,1
Sprogvidenskab, filologi	17,3	10,2
Litteraturvidenskab	10,1	5,6
Filosofi, idehistorie	7,5	5,8
Teologi	4,4	3,4
Musik, teatervidenskab	2,9	2,3
Kunst- og arkitekturvidenskab	8,2	9,9
Film- og medievidenskab	4,2	5,8
Øvrig humanistisk videnskab	9,6	19,7

Kilde: www.statistikbanken.dk/FOUKUL02.

3. Kulturarv

Dette kapitel præsenterer et udsnit af de statistikbank-tabeller, der beskriver den danske kulturarv. Det starter med at gå gennem dele af museumsstatistikken og viser bl.a. antal besøg, fordelt på museumstype- og kategori. Herefter præsenterer det tilsvarende tabeller for statistikken om zoologiske anlæg. Kapitlet introducerer efterfølgende udvalgte tabeller fra statistikkerne om hhv. fredede bygninger og fortidsminder og viser bl.a., hvor i landet de ligger. Til sidst præsenterer kapitlet de tabeller fra arkivstatistikken, der beskriver udviklingen i bestanden af konventionelle og digitale arkivalier.

3.1 Museer

Introduktion til statistikområde

Museumsstatistikken viser besøgstal og åbningstimer, fordelt på museumskategori, museumstype og geografi. Museumskategorien viser, om museet fx er kulturhistorisk, mens museumstypen viser, hvor museet modtager økonomiske midler fra. Statistikken udkommer en gang årligt og bygger på spørgeskemaer udsendt til museer. Omkring 420 museer modtager spørgeskemaet. Undersøgelsen er frivillig.

Flest statslige og statsanerkendte museer og museumsafdelinger

I 2017 dækkede statistikken 365 museumsafdelinger, fordelt på 209 museer. En museumsafdeling er et arbejdssted, der administrativt hører ind under et museum. Eksempelvis er Krigsmuseet og Kronborg Slot museumsafdelinger, der begge hører ind under Nationalmuseet. Syv ud af ti museumsafdelinger var statslige eller statsanerkendte, mens det gjaldt knap halvdelen af museerne. Andre statsstøttede museer udgjorde 4 pct. af afdelingerne og 8 pct. af museerne, mens ikke-statsstøttede udgjorde hhv. 26 og 43 pct. Forholdet mellem museumsafdelinger og museer viser, at der i gennemsnit var flere afdelinger pr. museum på de statslige og statsanerkendte museer end de ikke-statsstøttede museer.

Museer bød 15,5 mio. besøgende velkommen i 2017

Museerne åbnede dørene for 15,5 mio. gæster i løbet af 2017. De statslige og statsanerkendte bød 79 pct. af dem velkommen, andre statsstøttede tog imod 7 pct., mens ikke-statsstøttede modtog på 14 pct. af de besøgende. Det gennemsnitlige besøgstal var 119.000 gæster hos statslige og statsanerkendte museer. Til sammenligning fik andre statsstøttede museer i gennemsnit 63.600 besøg, mens ikke-statsstøttede museer i gennemsnit tog imod 24.600 gæster.

Museumsbesøg lidt mere udbredt blandt kvinder end blandt mænd

Resultater fra *Kulturvaneundersøgelsen* viser, at museumsbesøg var lidt mere udbredt blandt kvinder end blandt mænd¹. I fjerde kvartal 2018 svarede to ud af fem af de adspurgte kvinder og 38 pct. af de adspurgte mænd, at de havde besøgt et museum eller lignende inden for de seneste tre måneder.

Kulturhistoriske museer er den mest udbredte museumskategori

Der var 116 kulturhistoriske museer i Danmark, hvilket gjorde museumskategorien til den mest udbredte målt på antal museer i 2017. Kunsthistoriske museer var den næstmest udbredte kategori med 46 museer, mens museumslignende var den tredjemest udbredte kategori med 33 museer.

¹ Resultater kan findes på statistikbanken.dk/KVUHOVED

3.2 Zoologiske anlæg

Introduktion til statistikområde

Statistikken om zoologiske anlæg giver et overblik over zoologiske haver og akvariers besøgstal og åbningstimer, fordelt på geografi. På den måde kan man fx følge den regionale udvikling i besøgstillene år for år. Statistikken bygger på spørgeskemaer, og undersøgelsen er frivillig. Hvert år deltager de otte statsstøttede anlæg, og det samme gør omkring 20 ikke-statsstøttede zoologiske haver og akvarier. Botaniske haver indgik i statistikken til og med 2016, men fra 2017 tælles kun zoologiske anlæg.

Mindre end halvdelen af de zoologiske anlæg modtog statsstøtte i 2017

Der var forskel på, hvordan zoologiske anlæg fik økonomien til at løbe rundt i 2017. Staten støttede syv ud af landets 23 anlæg i henhold til Zoo-loven, tre anlæg modtog anden statslig støtte, mens de resterende 13 ikke modtog nogen statskroner.

De zoologiske anlæg bød 4,4 mio. gæster velkommen i 2017

I løbet af 2017 besøgte 4,4 mio. gæster et zoologisk anlæg. De anlæg, der modtog støtte i henhold til Zoo-loven, bød 3,2 mio. af gæsterne velkommen, mens de anlæg, der fik andre former for statslig støtte, tog imod 0,2 mio. af de besøgende. Det svarede til hhv. 73 og 4 pct. af gæsterne et år. Til sammenligning tog de zoologiske anlæg, der ikke fik nogen statslig støtte, imod 1,0 mio. af gæsterne.

Flest besøgende i København Zoo

København Zoo bød 1,2 mio. gæster velkommen i 2017 og var dermed det mest besøgte anlæg, der modtog støtte i henhold Zoo-loven det år. Danmarks Akvarium var det næstmest besøgte med 0,6 mio. gæster, mens Givskud Zoo var det tredjemest besøgte med 0,4 mio. besøgende.

Tabel 3.1 Besøgstal for zoologiske anlæg støttet iht. Zoo-loven. 2017

	Besøgende i tusinder
København Zoo	1 172
Danmarks Akvarium, Den Blå Planet	553
Givskud Zoo, Zootopia	389
Aalborg Zoo	366
Odense Zoo	365
Randers Regnskov	256
Kattegatcentret	143

Kilde: <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/kultur-og-kirke/museer-og-kulturanv/zoologiske-anlaeg-og-botaniske-haver>.

3.3 Fredede bygninger og fortidsminder

Introduktion til statistikområde

Statistikken giver et overblik over antallet af fredede bygninger og fortidsminder, fordelt på type og geografi. Derudover viser den også affredninger og nyfredninger, fordelt på geografi. Statistikken bygger på udtræk fra nationale administrative registre, som leveres af Slots- og Kulturstyrelsen.

Etagebebyggelse mest udbredte bygningstype blandt fredede bygninger

Der lå 7.100 fredede bygninger i Danmark i 2018. Den mest udbredte bygningstype var etageboligbebyggelse, der udgjorde 15 pct. af de fredede bygninger. Den næstmest udbredte bygningstype var bygninger til kontor, handel og lager, herunder offentlig administration, der udgjorde 14 pct. Parcelhuse var den tredjemest udbredte bygningstype og udgjorde 11 pct. af de fredede bygninger.

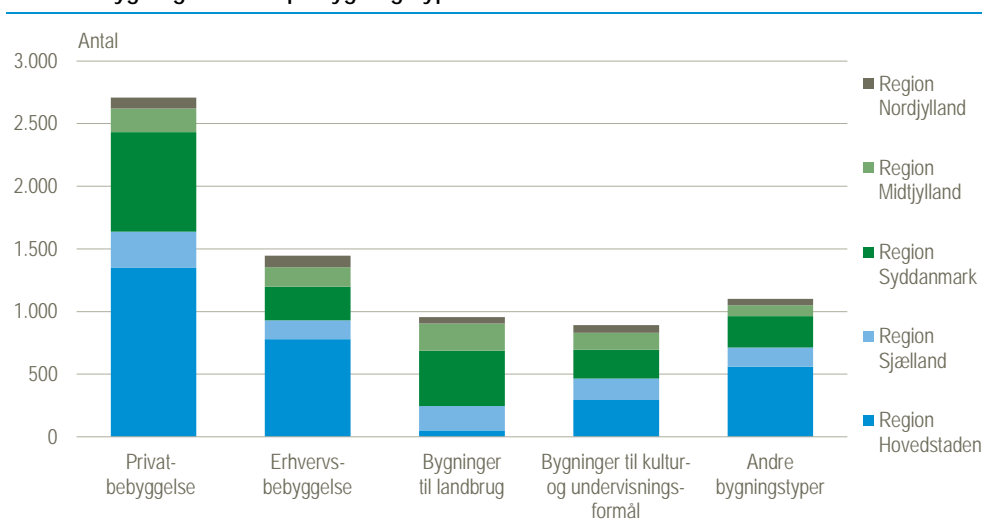
Flest fredede bygninger i Region Hovedstaden

Langt de fleste fredede bygninger lå i Region Hovedstaden og Region Syddanmark. I 2018 var 43 pct. af de fredede bygninger i Danmark placeret i Region Hovedstaden, mens 28 pct. var placeret i Region Syddanmark. Til sammenligning lå hhv. 13 pct. i Region Sjælland, 11 pct. i Region Midtjylland, og 5 pct. i Region Nordjylland.

Forskel på, hvilke typer af bygninger der er fredede på tværs af regioner

Der var forskel på, hvilke bygningstyper der var fredede på tværs af de fem regioner. Eksempelvis var bygninger til landbrug den mest udbredte type fredede bygning i Region Midtjylland i 2018, hvor den udgjorde 28 pct. af de fredede bygninger i regionen. Til sammenligning udgjorde landsbrugsbygninger 2 pct. af de fredede bygninger i Region Hovedstaden, hvilket gjorde bygningstypen til den mindst udbredte i Hovedstaden det år.

Figur 3.1 Fredede bygninger fordelt på bygningstype. 2018

Anm.: Privatbebyggelse er summen af parcelhuse, række-, kæde og dobbelthus, etageboligbebyggelse, kollegier, anden helårsbeboelse, sommerhuse og kolonihavehuse. Erhvervsbebyggelse er summen af produktionsfabrikker, el-, gas-, vand- og varmekærker, anden bygning til produktion, kontor, handel og lager, hotel, restauration, frisør og vaskeri samt anden bygning til transport og handel. Bygninger til landbrug er summen af stuehuse samt avl- og driftsbygninger. Bygninger til kultur- og undervisningsformål er summen af biblioteker, kirker og teatre samt undervisning og forskning. Andre bygninger er summen af døgninstitutioner, andre bygningsanlæg og haver, transport og garageanlæg, hospitaler og sygehjem, daginstitutioner, andre institutioner, feriekoloni og vandrerhjem, idrætshaller og klubhuse, andre fritidsformål, garager, carporte og udhuse.

Kilde: www.statistikbanken.dk/KFRED1.

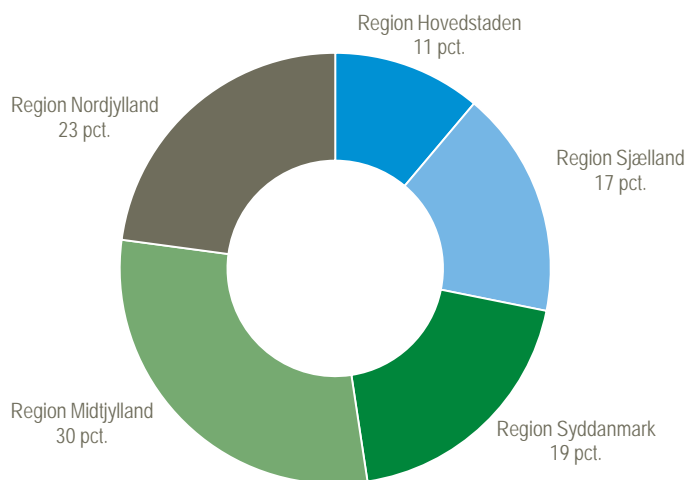
Levn som gravhøje mest almindelige fortidsminder

I 2018 var der registreret 33.100 fredede fortidsminder i Danmark, hvoraf 84 pct. kunne kategoriseres under begravelse. Det gjorde levn som gravhøje til de absolut mest almindelige fortidsminder.

Flest fortidsminder i Jylland og på Fyn

Tre ud af ti fredede fortidsminder var placeret i Region Midtjylland, 23 pct. var placeret i Region Nordjylland, mens 19 pct. var placeret i Region Syddanmark. Det gjorde Jylland og Fyn til de geografiske områder med flest fredede fortidsminder i 2018. Kun 28 pct. lå på Sjælland og Bornholm.

Figur 3.2 Fredede fortidsminder fordelt på region. 2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/KFRED2.

3.4 Arkiver

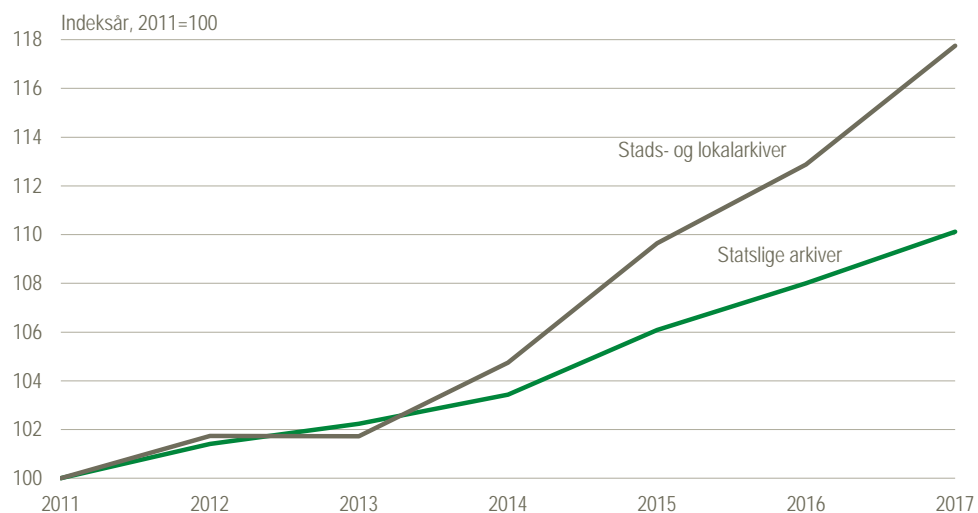
Introduktion til statistikområde

Formålet med arkivstatistikken er at give et overblik over Rigsarkivets og lokal- og stadsarkivernes udvikling, fx omfanget af deres samling af arkivalier (som kan være alt fra papirdokumenter til fotos og lydfiler). Man kan også se tallene for personale, læsesalsbesøg og skriftlige henvendelser, som arkiverne modtager hvert år. Data indsamles en gang om året i form af indberetninger fra Rigsarkivet og fra stads- og lokalarkivernes organisationer. Manglende oplysninger for enkelte arkiver imputeres på baggrund af tidligere års indberetninger. Statistikken for stads- og lokalarkiverne omfatter endnu ikke elektroniske arkivalier.

Konventionelle samlinger vokser stadig

Til trods for den øgede digitalisering har både de statslige samt stads- og lokalarkivernes konventionelle (papirbaserede) samlinger stadig vokseværk. I perioden 2011-2017 voksede de statslige samlinger fra 425.600 hylde meter til 468.600, mens samlingerne i stads- og lokalarkiverne voksede fra 229.900 hylde meter til 270.700. Det svarede til stigninger på hhv. 10 og 18 pct.

Figur 3.3 Udvikling i statslige samt stads- og lokalarkivernes konventionelle samlinger

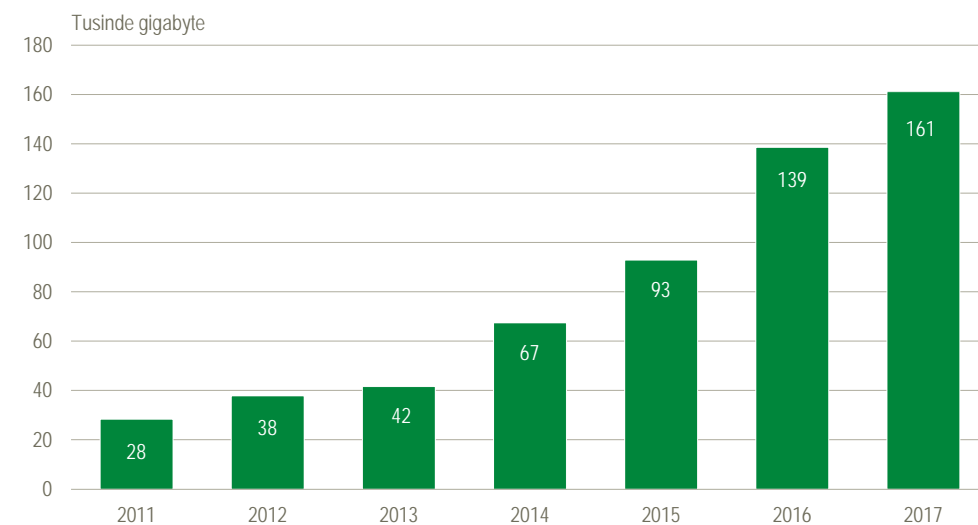

Kilde: www.statistikbanken.dk/ARKIV02 og [ARKIV03](http://www.statistikbanken.dk/ARKIV03).

De statslige arkivers samlinger af digitale arkivalier i høj vækst

De statslige arkivers samlinger af digitale arkivalier voksede fra 28.400 gigabyte i 2011 til 161.200 i 2017. Det svarede til en stigning på 468 pct. Digitale arkivalier er data, der er skabt digitalt, og som stammer fra it-systemer, som myndighederne har brugt i deres sagsbehandling. Der eksisterer endnu ingen statistik for stads- og lokalarkivernes digitale samlinger.

Figur 3.4 Udvikling i størrelsen på statslige, digitale arkivalier

Kilde: www.statistikbanken.dk/ARKIV03.

4. Biblioteker, litteratur og bøger

Dette kapitel beskriver dele af biblioteksstatistikken og statistikken om bogproduktion. Først går det gennem den del af biblioteksstatistikken, der beskriver udviklingen i hhv. bestanden og visningerne af e-bøger på landets folkebiblioteker. Bagefter beskriver det den del af statistikken, der kaster lys over de faciliteter og arrangementer, der er på landets forskningsbiblioteker. Kapitlet tegner derefter et billede af bogproduktionen i Danmark og viser antallet af udgivelser, fordelt på bog- og litteratortype. Til sidst viser det udviklingen i kommercielle udgivelser og giver et øjebliksbillede af, hvor mange af udgivelserne der var førsteudgaver i 2017.

4.1 Folkebiblioteker

Introduktion til statistikområde

Folkebiblioteksstatistikken rummer et væld af informationer om bibliotekernes bøger, lånere, økonomi, åbningstimer og personale, fordelt på geografi. Her finder man eksempelvis tal på, hvor mange materialer (bøger, lydbøger, film mv.) bibliotekerne låner ud, og hvor mange bibliotekarer de har ansat. Statistikken er årlig, og data indsamles via spørgeskemaer og filindberetninger fra bibliotekernes administrationssystemer. Statistikken dækker alle folkebiblioteker i Danmark.

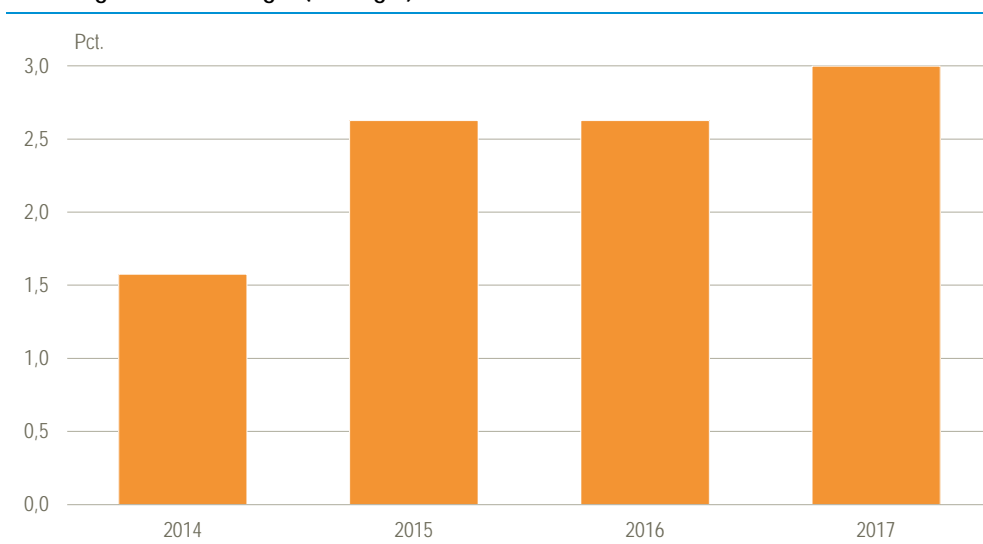
Udlån af e-bøger populært

Danskerne har fået øjnene op for folkebibliotekernes digitale tjenester, fx eReolen. I perioden 2014-2017 steg antallet af e-bogs-visninger fra omkring 1,6 mio. til 3,0 mio., svarende til en stigning på 90 pct. Visninger af e-bøger omfatter alle digitale udlån, dvs. både antal downloads, online læseadgang til e-bøger og digitale lydbøger.

Bibliotekernes digitale tjenester mest populære blandt 16-24-årige

Lidt mindre end tre ud af ti af de adspurgte i fjerde kvartal 2018 af *Kulturvaneundersøgelsen* svarede, at de havde brugt bibliotekernes digitale tjenester inden for de seneste tre måneder². Online biblioteksbesøg var mest populære blandt de 16-24-årige, hvor lidt mindre end to ud af fem svarede, at de havde brugt dem inden for de seneste tre måneder. Til sammenligning var de mindst populære blandt de adspurgte på 75 år eller ældre, hvor lidt mindre end en ud af fem havde brugt tjenesterne inden for de seneste tre måneder.

Figur 4.1 Udvikling i udlån af e-bøger (visninger)

Kilde: www.statistikbanken.dk/BIB4E.

² Resultater kan findes på statistikbanken.dk/KVUHOVED

<i>Bibliotekernes digitale tjenester mest populære blandt 16-24-årige</i>	Folkebibliotekerne havde tilsammen 38,3 mio. besøgende i 2017, hvilket svarer til, at hver dansker besøgte et folkebibliotek 6,6 gange. Siden 2010 har besøgstallet var stigende og vokset med mere end 2 mio. besøg.
<i>Folkebiblioteker i Region Hovedstaden mest velbesøgte</i>	Bibliotekerne i Region Hovedstaden havde flest besøg, i alt 15,6 mio. Det svarer til, at hver person i regionen besøgte biblioteket 8,6 gange i 2017. Der skal tages forbehold for, at i omkring 40 kommuner deler nogle af bibliotekerne i et vist omfang lokaler med borgerservice. Dette betyder, at besøgstallene også kan dække over henvendelser, der ikke er relateret til biblioteksaktiviteter.
<i>Biblioteksbesøg mere udbredt blandt kvinder end blandt mænd</i>	I fjerde kvartal 2018 af <i>Kulturvaneundersøgelsen</i> svarede 43 pct. af de adspurgte, at de havde besøgt et bibliotek inden for de seneste tre måneder. Der var stor forskel på, hvor udbredt biblioteksbesøg var på tværs af køn: Lidt mere end halvdelen af de adspurgte kvinder svarede, at de havde besøgt et bibliotek inden for de seneste tre måneder, mens det kun gjaldt 36 pct. af de adspurgte mænd.

4.2 Forskningsbiblioteker

<i>Introduktion til statistikområde</i>	I statistikken finder man tal for en lang række aktiviteter inden for forskningsbibliotekerne, fordelt på hvert enkelt bibliotek. Så er man interesseret i at kende til antallet af besøg, arrangementer eller hvor mange penge forskningsbibliotekerne bruger på indkøb af materialer, så kan man finde tallene i forskningsbiblioteksstatistikken. Statistikken er årlig, og forskningsbibliotekerne indberetter til Danmarks Statistik via spørgeskema. Cirka 80 pct. af de adspurgte biblioteker deltager i undersøgelsen. Forskningsbiblioteker som er omfattet af lovgivning om Biblioteksvirksomhed, er fuldt dækket af statistikken.
<i>Forskningsbibliotekerne fik besøg af 6,2 mio. gæster i 2017</i>	Forskningsbibliotekerne fik besøg af 6,2 mio. gæster i løbet af 2017. Gæsterne boltrede sig på et publikumsareal på 75.500 kvm, svarende til knap 11 fodboldbaner, hvor der bl.a. var placeret 10.800 siddepladser og mere end 700 arbejdsstationer.
<i>Undervisning, arrangementer og udstillinger</i>	Udover at låne bøger ud til 191.700 aktive lånere, afviklede forskningsbibliotekerne brugerundervisning for 134.200 deltagere, fordelt på 11.300 lektioner. Derudover var forskningsbibliotekerne værter for 174 udstillinger og 272 arrangementer.
<i>Bibliotekarere udgjorde lidt mere end halvdelen af det samlede årsværk på forskningsbibliotekerne</i>	Gæsterne blev taget imod et personale på 1.300 årsværk. Forskningsbibliotekarere udgjorde 14 pct. af årsværket og almindelige bibliotekarere udgjorde 37 pct. Det betød, at lidt mere end halvdelen af det samlede årsværk var bibliotekarere. Assistenten fyldte 21 pct. af årsværket, øvrigt akademisk personale 18 pct., mens øvrigt personale udgjorde 11 pct.

4.3 Bogproduktion

<i>Introduktion til statistikområde</i>	Bogstatistikken viser antallet af bogudgivelser i Danmark, fordelt på emne (fx digte for voksne eller historie), medie (fx fysisk bog eller e-bog) og originalsprog. Så hvis man vil vide, hvor mange romaner på engelsk der udgives i Danmark, kan man finde tallene i bogstatistikken. Bogstatistikken bygger på data fra Dansk Bogfortegnelse i Nationalbibliografien, der er et system af fortegnelser over bl.a. bøger, film og musik, som udgives i Danmark.
<i>Især skønlitterære bøger udgives med henblik på salg</i>	Formålet med kommercielle bøger er salg i detailhandlen, mens formålet med ikke-kommercielle bøger er andet end at tjene penge. Ikke-kommercielle bøger kan fx være udgivelser, der støtter udgiverens virke. I 2017 var 13.600 ud af årets 18.800 udgivelser kommercielle, hvilket svarede til 72 pct. af alle bøger. Det var især skøn-

litterære bøger, der blev udgivet med henblik på salg. De kommercielle bøger udgjorde 88 pct. af alle skønlitterære udgivelser, mens det gjaldt 60 pct. af de faglitterære udgivelser.

De fleste udgivelser er romaner og noveller

I 2017 blev der udgivet 7.200 kommercielle, skønlitterære bøger. Ni ud af ti af udgivelserne var enten romaner eller noveller, mens resten var digte, humor eller skuespil.

Kvinder er vilde med skønlitteratur

Resultater fra *Kulturvaneundersøgelsen* viser, at 20 pct. af svarpersonerne i fjerde kvartal 2018 læste eller hørte skønlitteratur næsten dagligt eller oftere³. Skønlitteratur var mere populær blandt kvinder. Syv ud af ti kvinder havde læst skønlitteratur i de seneste tre måneder mod fem ud af ti mænd, jf. *Kulturvaneundersøgelsen* fra fjerde kvartal 2018.

Faglitterære, kommercielle udgivelser er steget fra året før

Der blev udgivet 6.400 kommercielle, faglitterære bøger i 2017. Genealogi (slægtsforskning) udgjorde 15 pct. af udgivelserne, hvilket gjorde emnet til det mest udgivne inden for området det år.

Tabel 4.2

Bogproduktion fordelt på bog- og litteraturtype. 2017

	Skøn- og faglitteratur	Skønlitteratur	Faglitteratur
	antal		
Bøger i alt	18 771	8 115	10 656
Fysisk bog	10 900	4 377	6 523
E-bøger	7 837	3 738	4 099
Heraf kommercielle	antal		
I alt	13 595	7 162	6 433
Fysisk bog	7 631	3 573	4 058
E-bøger	5 964	3 589	2 375

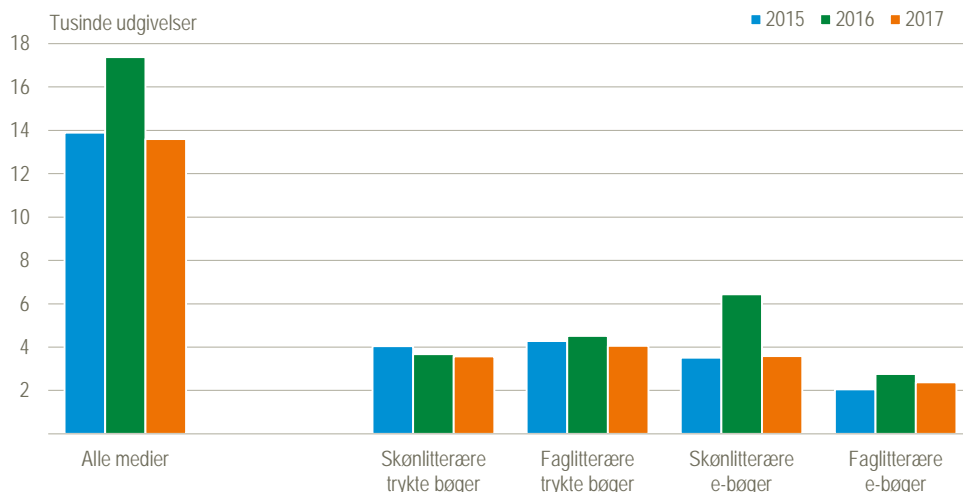
Kilde: www.statistikbanken.dk/BOG02 og [BOG06](http://www.statistikbanken.dk/BOG06).

Antallet af udgivelser af kommercielle, skønlitterære e-bøger faldt med 44 pct.

Antallet af kommercielle bogudgivelser faldt fra 17.400 udgivelser i 2016 til 13.600 i 2017. Det svarede til et fald på 22 pct. Antallet af udgivelser af skønlitterære e-bøger faldt fra 6.400 udgivelser til 3.600 i samme periode, svarende til et fald på 44 pct. Det gjorde skønlitterære e-bøger til den udgivelsestype, der oplevede det største fald i perioden. Faldet betød, at antallet af udgivelser af skønlitterære e-bøger kom ned på et normalt niveau efter retrodigitaliseringen i 2016. Retrodigitaliseringen var en indsats, der havde til formål at omdanne ældre titler til e-bøger. Til sammenligning faldt antallet af skønlitterære, trykte bogudgivelser fra 3.700 til 3.600, faglitterære, trykte bogudgivelser faldt fra 4.500 til 4.100, mens antallet af udgivelser af faglitterære e-bøger faldt fra 2.800 til 2.400.

³ Resultater kan findes på statistikbanken.dk/KVUHYP01 og statistikbanken.dk/KVUHOVED

Figur 4.2 Udvikling i antallet af kommercielle bogudgivelser fordelt på type og medie

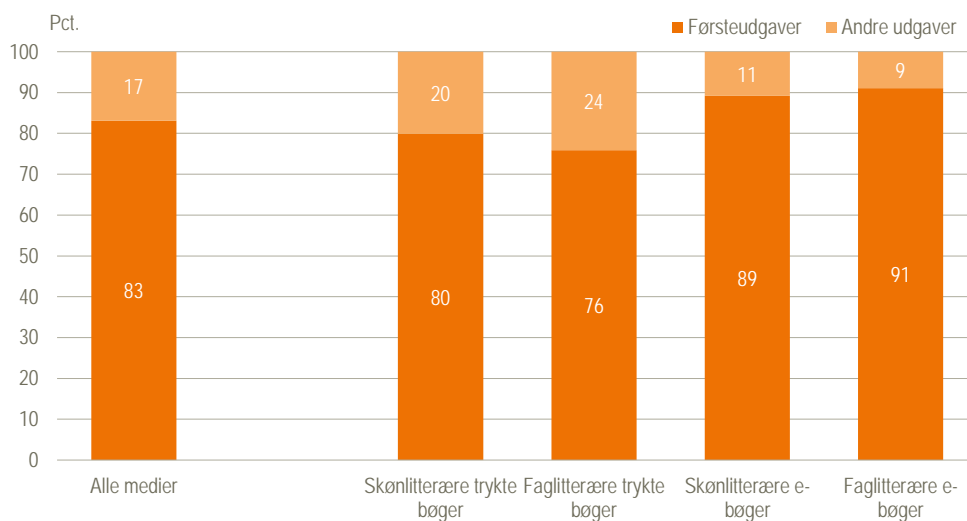

Kilde: www.statistikbanken.dk/BOG06.

Største andel er førsteudgaver

De fleste kommercielle bogudgivelser i 2017 var førsteudgaver, dvs. bøger, der ikke tidligere har været udgivet i samme form. Andelen af førsteudgaver var især høj blandt udgivelser af kommercielle e-bøger, hvor cirka ni ud af ti skønlitterære og faglitterære e-bøger var førsteudgaver. Til sammenligningen var fire ud af fem skønlitterære, trykte bogudgivelser førsteudgaver, mens det gjaldt 76 pct. af de faglitterære, trykte udgivelser.

Figur 4.3 Andel af førsteudgaver af kommercielle bogudgivelser fordelt på type og medie. 2017

Kilde: www.statistikbanken.dk/BOG06.

5. Medier

Kapitlet introducerer et udsnit af mediestatistikken og statistikken om it-anvendelsen i befolkningen. Indledningsvist præsenterer det udvalgte statistikbanktabeller, der beskriver trykte medier, og kapitlet går bl.a. gennem bruttodækningen af aviser, fagblade og magasiner. Kapitlet viser herefter flere tabeller fra Slots- og Kulturstyrelsen, der beskriver danskernes forbrug af tv og radio, som gennemsnitlige seer- og lyttetid. Bagefter beskriver kapitlet it-anvendelsen i befolkningen og viser udviklingen i hhv. danskernes brug af internettet til at læse nyheder, streaming-vaner og brug af sociale netværkstjenester. Til sidst viser kapitlet udviklingen i annonceomsætningen, fordelt på medie, på baggrund af tal fra Danmarks Statistik.

5.1 Trykte medier

Introduktion til statistikområde

Statistikken over trykte medier dækker aviser, fagblade og magasiner og viser udviklingen inden for læsertal og antallet af trykte medier i Danmark. Aviser er opdelt efter, om de er landsdækkende eller lokale/regionale, og om de udkommer en hverdag eller søndag. Magasiner er fordelt på emner som mad, bolig eller rejser, og fagblade er opdelt efter brancher, fx landbrug eller kommunikation. Statistikken baserer sig på læsertalsmålinger fra Index Danmark/Gallup og opdateres årligt.

Trykte medier under pres

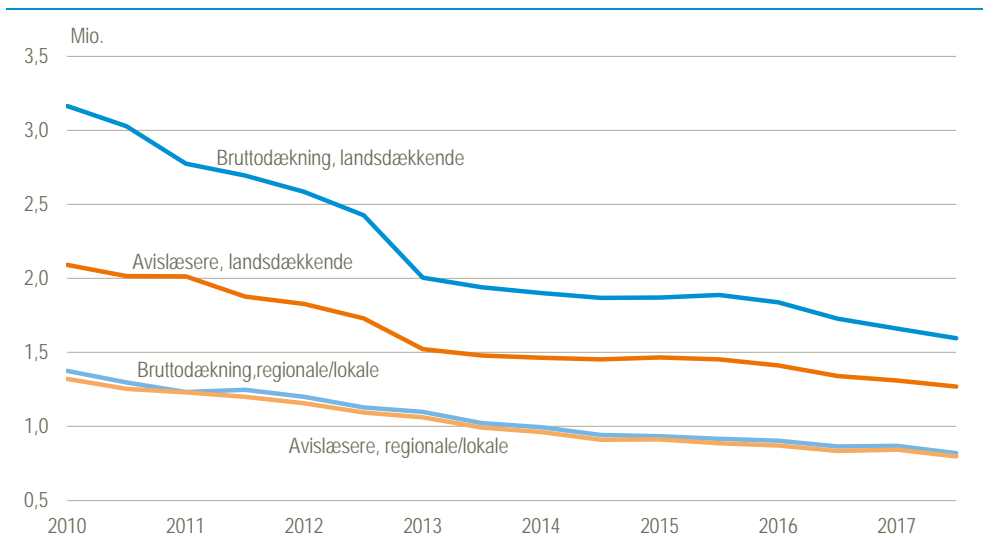
De trykte medier tabte fortsat terræn, og både antallet af avislæsere og bruttodækningen, der er det samme som antallet af læste aviser, skræbede bunden i 2017. Siden 2010 er bruttodækningen af landsdækkende aviser på hverdage faldet fra 3,1 mio. læste aviser til 1,6 mio. i 2017. Det svarede til et dyk på 47 pct. Til sammenligning er bruttodækningen på hverdage af regionale og lokale aviser faldet fra 1,3 mio. læste aviser til 0,8 mio. i samme periode, svarende til en nedgang på 37 pct. Antallet af avislæsere, der læste landsdækkende aviser på hverdage, faldt i perioden fra 2,1 mio. til 1,3 mio., mens antallet af avislæsere, der læste regionale og lokale aviser faldt fra 1,3 til 0,8 mio. Det svarede til fald på hhv. 37 og 36 pct.

Fald i antal læste landsdækkende aviser pr. avislæser

De avislæsere, der læste landsdækkende aviser i 2017, bladrede i gennemsnit gennem 1,3 aviser. Det var et fald på 0,2 avis pr. læser i forhold til 2010. Til sammenligning læste læsere af regionale og lokale aviser i gennemsnit 1,0 avis begge år.

Figur 5.1

Udvikling i læsertal og bruttodækning af dagblade fordelt på geografisk dækning

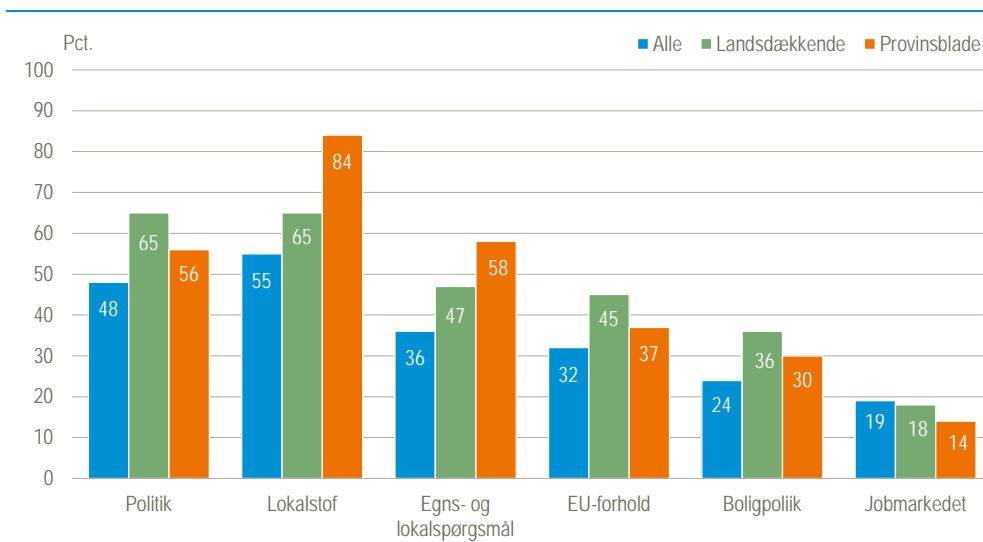
Kilde: www.statistikbanken.dk/AVISLAES og DAGBLAD2.

Lokalstof har stor interesse blandt avislæsere

Læsere af landsdækkende aviser og læsere af provinsblade interesserede sig overordnet for de samme nyhedsemner. Dog fyldte lokalstof samt egns- og lokalspørgsmål mere hos provinsbladslæsere sammenlignet med læsere af landsdækkende aviser. Til gengæld interesserede politik og EU-forhold læserne af landsdækkende aviser mere.

Figur 5.2

Andel af dagbladsgrupperne der interesserer sig "meget" eller "ret meget" for udvalgte emner. 2017

Anm.: Alle inkluderer hele befolkningen.

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen: Mediernes udvikling 2018.

Fire ud af fem fik nyheder dagligt

Resultater fra *Kulturvaneundersøgelsens* fjerde kvartal 2018 viser, at halvdelen af de adspurgte havde set, læst eller lyttet til nyheder flere gange dagligt inden for den seneste uge⁴. Lidt mere end tre ud af ti svarede, at de havde læst, set eller lyttet til nyheder dagligt eller næsten dagligt inden for samme tidsperiode. Det indikerer, at befolkningen har skiftet aviser ud med andre nyhedsmedier.

Fald i bruttodækningen af fagblade

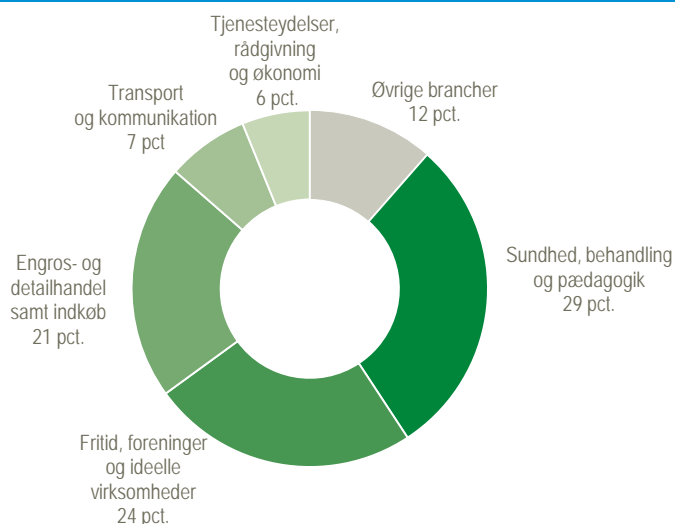
Bruttodækningen af fagblade faldt fra 6,2 mio. i 2016 til 5,9 mio. i 2017. Det største fald skete i læste fagblade inden for tjenesteydelser, rådgivning og økonomi, der gik fra en bruttodækning på 0,5 mio. i 2016 til 0,4 mio. i 2017. Bruttodækningen inden for sundhed, behandling og pædagogik faldt med 84.000, mens bruttodækningen inden for transport og kommunikation faldt med 57.000.

Bedst bruttodækning af fagblade inden for sundhed, behandling og pædagogik

Til trods for faldet i bruttodækningen af fagblade inden for sundhed, behandling og pædagogik var det stadig den branche med flest læste fagblade. I 2017 var branchens bruttodækning 1,7 mio., hvilket svarede til 29 pct. af den samlede bruttodækning af fagblade. Den næstbedste bruttodækning var inden for fritid, foreninger og ideelle virksomheder, mens engros- og detailhandel samt indkøb sad på den tredjebedste. Antallet af læste fagblade inden for de to brancher var hhv. 1,4 og 1,3 mio., hvilket svarede til 24 og 21 pct. af den samlede bruttodækning.

⁴ Resultater kan findes på statistikbanken.dk/KVUHYP02

Figur 5.3 Bruttodækning af fagblade fordelt på branche. 2017

Kilde: www.statistikbanken.dk/FAGBLAD.

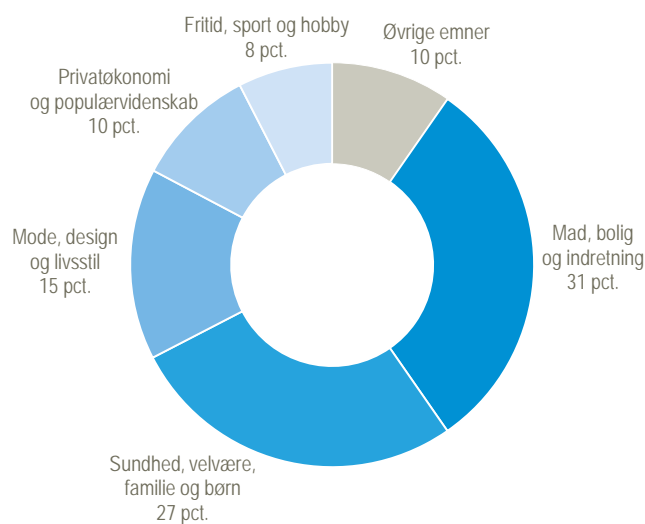
Fald i bruttodækningen af magasiner

Antallet af læste magasiner faldt fra 11,3 mio. i 2016 til 10,9 mio. i 2017. Bruttodækningen af magasiner inden for kultur, storbyer og forlystelser faldt fra 0,4 mio. til 0,3 mio., hvilket var den største ændring i perioden. Antallet af læste magasiner inden for mad, bolig og indretning steg som det eneste emne i perioden og øgede dækningen med 43.000 ekstra læste magasiner.

Størst bruttodækning af magasiner inden for mad, bolig og indretning

Mad, bolig og indretning havde den største bruttodækning, som var 3,4 mio., svarende til 31 pct. af det samlede antal læste magasiner i 2017. Sundhed, velvære, familie og børn havde den næststørste på 3,0 mio., mens engros- og detailhandel samt indkøb havde den tredjestørste, der var på 1,7 mio.

Figur 5.4 Bruttodækning af magasiner fordelt på emne. 2017

Kilde: www.statistikbanken.dk/MAGASIN1.

5.2 Elektroniske medier

Introduktion til statistikområde

Statistikken om elektroniske medier viser danskernes forbrug af tv, radio, podcast og streaming, fordelt på alder, uddannelse og køn. Det giver mulighed til at finde frem til oplysninger om den gennemsnitlige seer- og lyttetid, hvilken aldersgruppe der ser mest public service tv, og hvor mange husstande der har et fjernsyn tilsluttet et tv-signal. Statistikken er primært baseret på Kantar Gallup Seer-Undersøgelsen, og data er bearbejdet af Slots- og Kulturstyrelsen. Bag Kantar Gallup Seer-Undersøgelsen står DR, TV2 og andre tv-udbydere, hvilket betyder, at målingen alene omfatter programmer fra disse udbydere og ikke indhold fra fx Netflix eller Youtube.

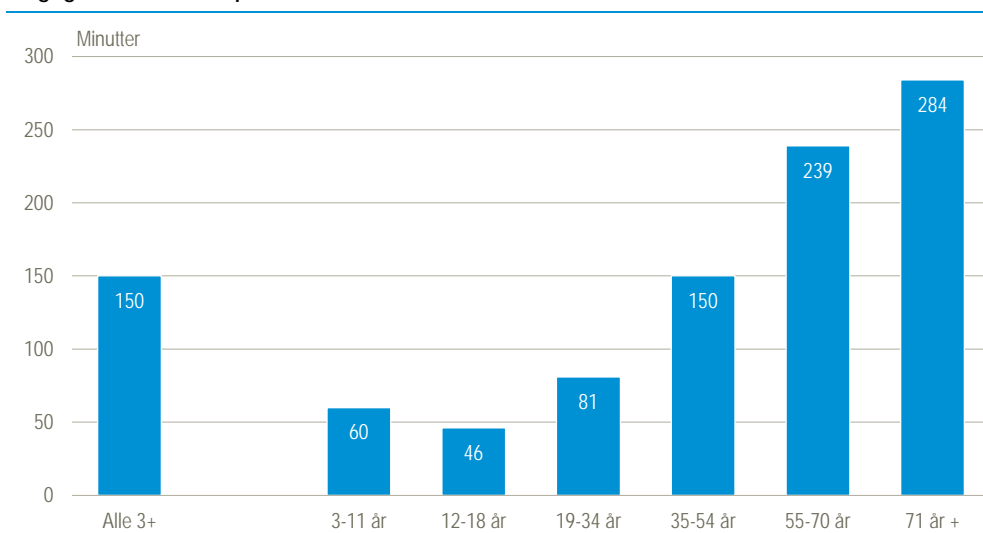
Danskerne så 2,5 time tv hver dag i 2017

Danskerne på 3 år eller ældre så i gennemsnit 2,5 time (150 minutter) tv hver dag i 2017. Størstedelen af seertiden blev brugt på flow-tv, der udgjorde 94 pct. af den samlede seertid, mens de resterende 6 pct., svarende til 9 minutter, blev brugt på tidsforskudte udsendelser.

Seertiden steg med alderen

Den ældste del af befolkningen så mere end seks gange så meget tv som de 12-18-årige i 2017. Den gennemsnitlige, daglige seertid for personer over 70 år var 4 timer og 44 minutter (284 minutter), mens personer mellem 12-18 år i gennemsnit brugte 46 minutter på at se tv. Generelt steg seertiden med alderen. Personer mellem 19-34 år så i gennemsnit 1 time og 21 minutter (81 minutter) tv om dagen, de 35-54-årige så 2,5 time, mens de 55-70-årige så knap 4 timer (239 minutter).

Figur 5.5 Daglig seertid fordelt på alder. 2017

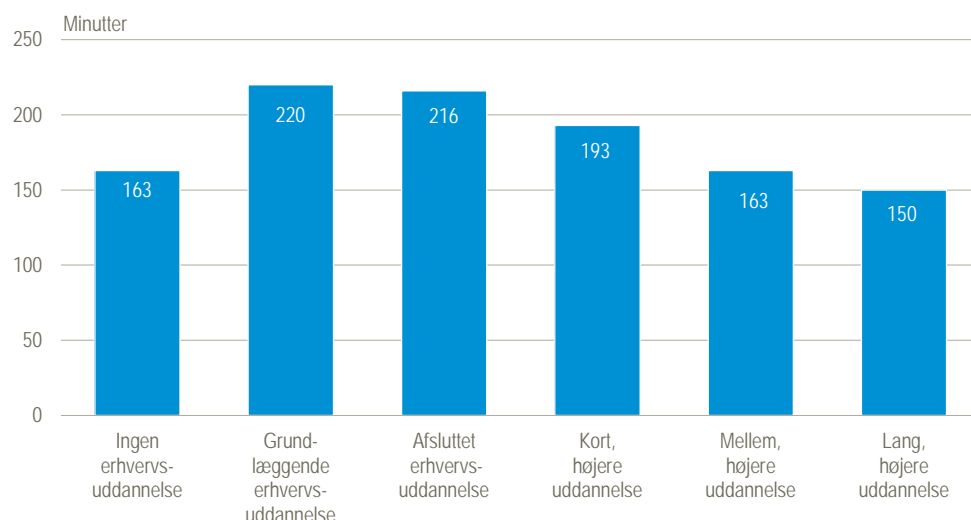

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen: Mediernes udvikling 2018 på baggrund af Kantar Gallup Seer-Undersøgelsen.

Personer med en erhvervsuddannelse så mest tv

Seertiden varierede også på tværs af uddannelse, og generelt så personer med en højere uddannelse mindre tv end personer med en lavere. Seertiden var højest blandt personer med en grundlæggende erhvervsuddannelse og lå på 3 timer og 40 minutter (220 minutter). Til sammenligning så personer med en lang, højere uddannelse i gennemsnit tv 2,5 time om dagen, hvilket var den laveste seertid blandt uddannelsesgrupperne.

Figur 5.6 Daglig seertid fordelt på uddannelse. 2017

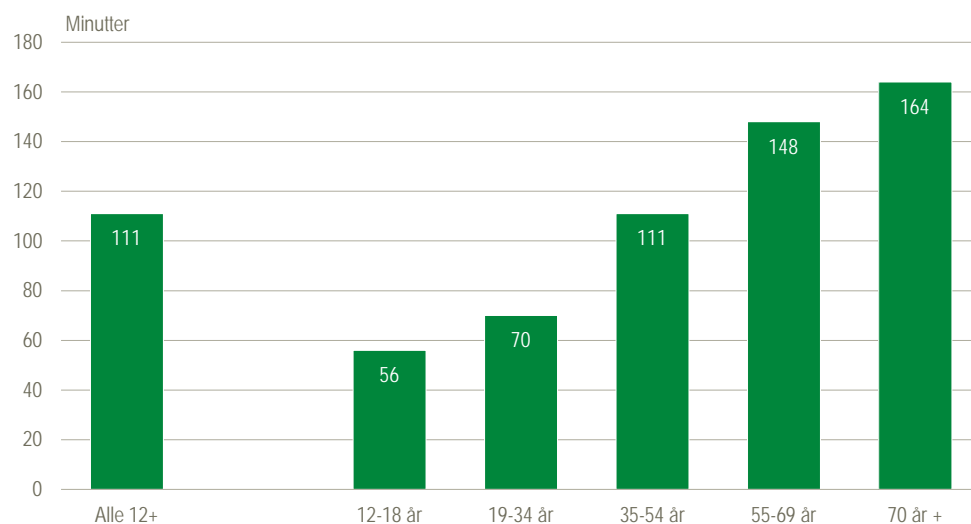

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen: Mediernes udvikling 2018 på baggrund af Kantar Gallup Seer-Undersøgelsen.

Danskerne lyttede i gennemsnit til radio i 111 minutter om dagen i 2017

Danskere på 12 år eller ældre lyttede i gennemsnit til radio i 1 time og 51 minutter (111 minutter) om dagen i 2017. Lyttetiden steg med alderen og toppede for personer over 69 år, der i gennemsnit lyttede til radio i 2 timer og 44 minutter (164 minutter) dagligt. Til sammenligning var den lavest blandt personer mellem 12-18 år, der i gennemsnit lyttede til radio i 56 minutter om dagen. Lyttetiden for personer mellem 19-34 år var 1 time og 10 minutter (70 minutter), 1 time og 51 minutter (111 minutter) for personer mellem 35-54 år og 2 timer og 28 minutter (148 minutter) for personer mellem 55-69 år.

Figur 5.7 Daglig radiolyttetid fordelt på alder. 2017

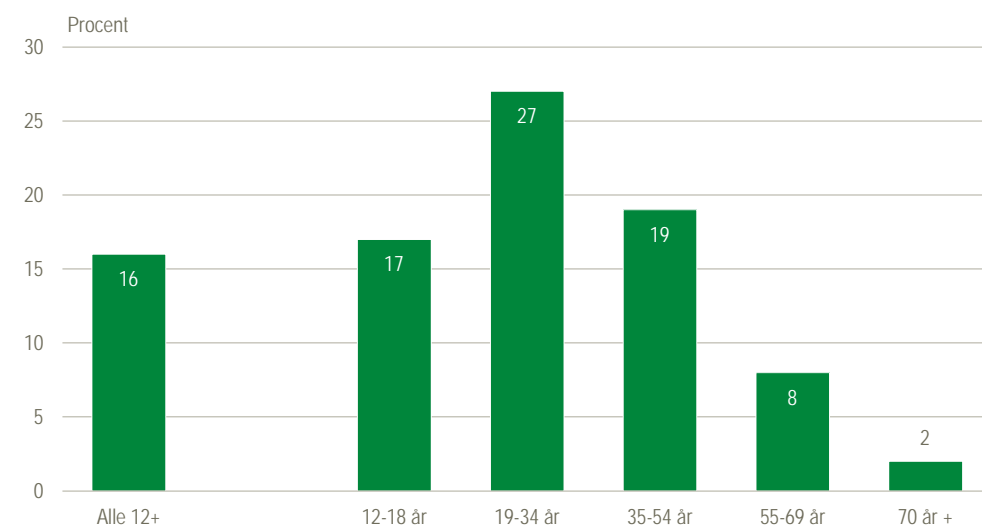

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen: Mediernes udvikling 2018 på baggrund af Kantar Gallup Radio-Meter.

Flere lyttede til podcasts

Andelen af danskere på 12 år eller ældre, der ugentligt lyttede til podcasts, steg fra 9 pct. i 2016 til 16 pct. i 2017. Det nye radiofænomen var især populært blandt den yngre del af befolkningen, mens personer over 54 år næsten ikke lyttede til dem. Andelen af ugentlig lyttere var størst blandt 19-34-årige, hvor 27 pct. lyttede til podcasts hver uge.

Figur 5.8 Andel der ugentligt lytter til podcasts fordelt på alder. 2017

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsen: Mediernes udvikling 2018 på baggrund af Kantar Gallup AS Radio.

5.3 It-anvendelse i befolkningen

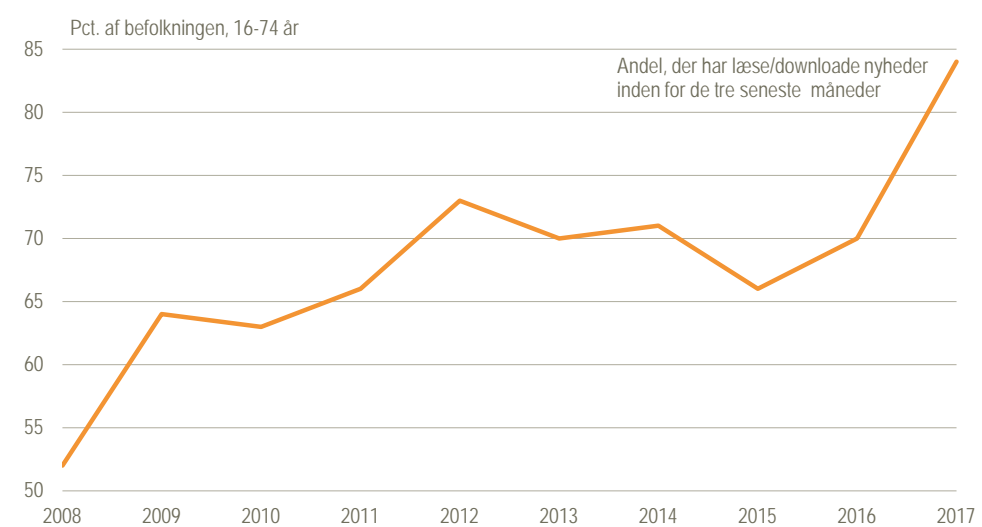
Introduktion til statistikområde

Statistikken om it-anvendelse i befolkningen giver hvert år et overblik over danskeres adgang til og brug af it og internettet. Den dækker mange forskellige emner, herunder kulturforbrug via internettet som brug af streaming, sociale medier og online nyheder. Kulturemnerne er fordelt på køn, alder, beskæftigelse, uddannelse, familietype og indkomst og geografi. Statistikken er baseret på interviews og web-ske-maer, der sendes ud til en repræsentativ stikprøve af befolkningen i alderen 16 til 89 år. Undersøgelsen er frivillig, og over 6.000 personer deltager. Mange af spørgsmålene er fælles EU-spørgsmål. Det betyder, at flere af tallene er sammenlignelige med tal fra andre EU-lande.

Flere tilegnede sig nyheder via internettet

De fleste nyhedsmedier udgiver nyheder på flere forskellige platforme, og det har ændret den måde, som danskerne ser, læser eller hører dagens nyheder på. I 2008 havde 52 pct. mellem 16-74 år fået nyheder gennem internettet inden for de seneste tre måneder, mens det gjaldt 84 pct. i 2017. Det viser, at internettet er blevet en vigtig nyhedskilde de seneste år.

Figur 5.9 Udvikling i brug af internet til at læse/downloade nyheder

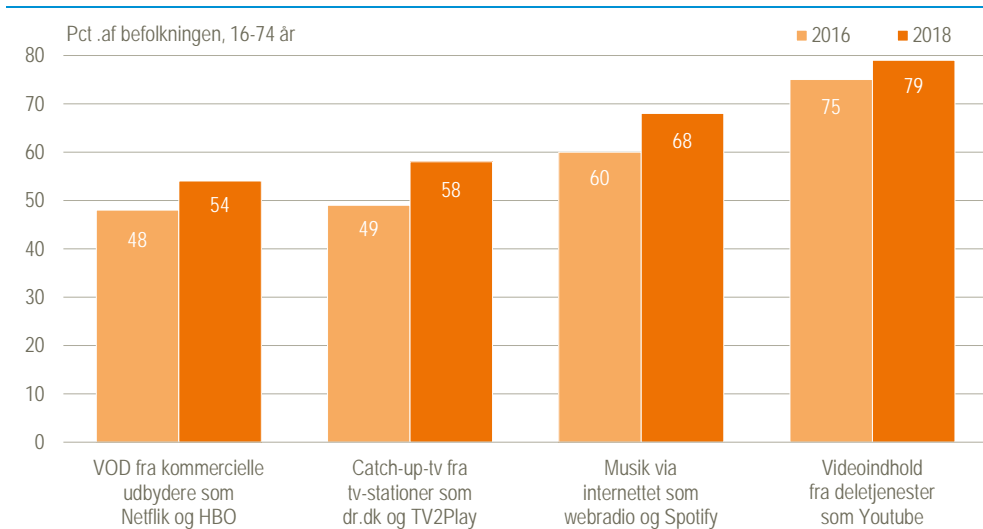

Kilde: www.statistikbanken.dk/BEBRIT09.

Knap fire ud af fem streamede videoindhold fra deletjenester som Youtube

Danskerne er vilde med streaming, der er en løbende, online overførsel og afspilning af digital lyd eller film uden foregående lagring. I 2018 steg andelen af danskere mellem 16-74 år, der streamede videoindhold fra deletjenester som Youtube, fra 75 pct. i 2016 til 79 pct. Det gjorde videoindholdet til det mest udbredte begge år. I 2018 steg andelen af danskere, der streamede musik, fra 60 pct. i 2016 til 68 pct., mens andelen af danskere, der streamede catch-up-tv (tidsforskudt tv) voksede fra 49 pct. til 58 pct. Video-on-demand var det mindst udbredte streamingindhold med hhv. 48 og 54 pct. i 2016 og 2018.

Figur 5.10 Udvikling i brug af streaming af musik og film mv.

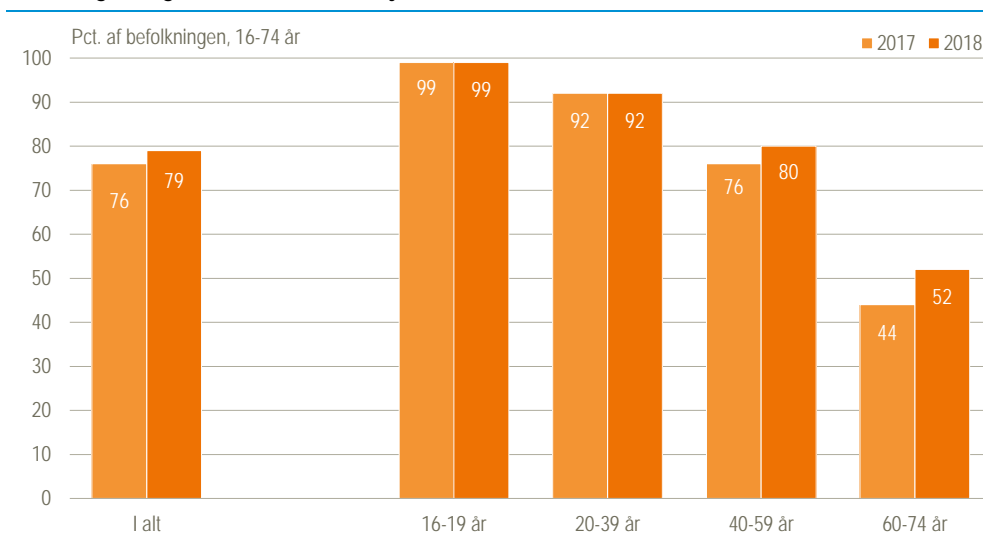
Anm.: VOD er en forkortelse for video-on-demand.

Kilde: Udtræk fra *It-anvendelse i befolkningen 2018*.

Flere ældre loggede på sociale medier

Knap fire ud af fem mellem 16-74 år brugte sociale netværkstjenester i 2018. Det svarede til en stigning på 3 procentpoint i forhold til året før. Stigningen skyldtes, at de sociale netværkstjenester vandt større indpas blandt danskere på 40 år eller ældre. I 2018 steg andelen af de 40-59-årige, der brugte sociale netværkstjenester, fra 76 pct. i 2016 til 80 pct., mens andelen af de 60-74-årige, der brugte tjenesterne, steg fra 44 pct. til 52 pct. Til trods for stigningerne i den ældre del af befolkningen var sociale netværkstjenester markant mere udbredte i den yngre del af befolkningen. I 2018 brugte 99 pct. af de 16-19-årige tjenesterne, mens det gjaldt 92 pct. af de 20-39-årige.

Figur 5.11 Udvikling i brug af sociale netværkstjenester

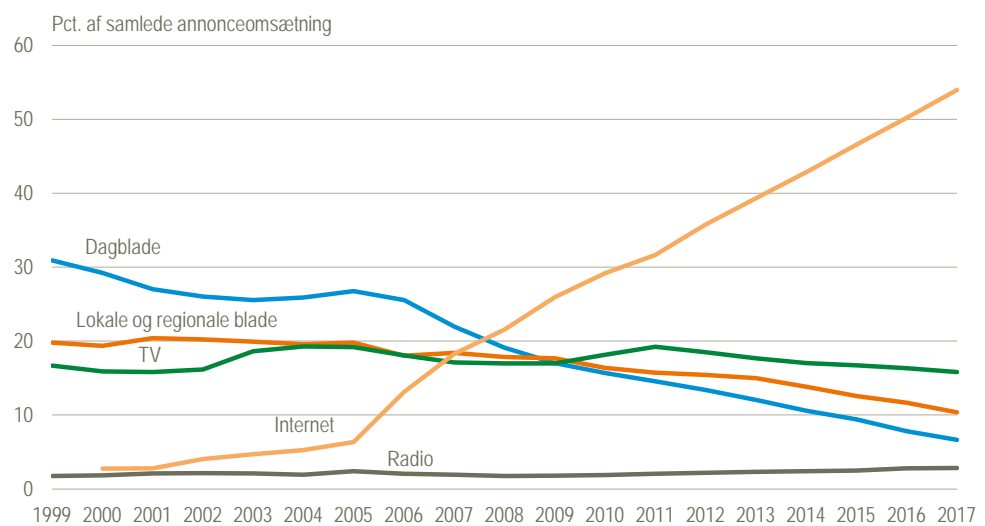

Kilde: www.statistikbanken.dk/BEBRIT09.

5.4 Annoncering

<i>Introduktion til statistikområde</i>	Statistikken om annoncemarkedet viser reklameomsætningen på forskellige medier. Her kan man bl.a. se, at digitaliseringen har flyttet en stor del af formidlingen fra de traditionelle trykte og elektroniske medier til internettet. Statistikken er baseret på Reklameforbrugsundersøgelsen i Danmark, som udarbejdes af Danske Medier samt Dansk Online Index' Markedsstatistik og udkommer en gang årligt.
<i>Internettet var den vigtigste markedsplads for annoncer</i>	Den samlede annonceomsætning steg fra 10,8 mia. kr. i 1999 til 13,6 mia. kr. i 2017. Det svarede til en stigning på 26 pct. Den største stigning skete i annonceomsætning på internettet, der mere end 20-dobledes fra 0,3 mia. kr. i 2000 til 6,7 mia. kr. i 2017. Stigningen betød, at annonceomsætningen på internettet gik fra at fylde 3 pct. af den samlede annonceomsætning i 2000 til at fylde 54 pct. i 2017.
<i>Annonceomsætningen i dagblade samt lokale og regionale ugeaviser dykket</i>	Internettets indtog har været med til at presse annonceomsætningen i dagbladene samt de lokale og regionale ugeaviser i bund. Dagbladenes annonceomsætning faldt fra 3,3 mia. kr. i 1999 til 0,9 mia. kr. i 2017, mens de lokale og regionale ugeavisers tilsvarende omsætning faldt fra 2,1 mia. kr. til 1,4 mia. kr. i perioden. Faldene betød, at dagbladene gik fra at omsætte 31 pct. af annoncekronerne til at omsætte 7 pct. Tilsvarende gik annonceomsætningen i de lokale og regionale ugeaviser fra at udgøre 20 pct. af den samlede annonceomsætning til at udgøre 10 pct.
<i>Andelen af annoncekroner fra hhv. radio og TV stabil</i>	Andelene af de samlede annoncekroner, der kom fra hhv. radio og tv, var nogenlunde stabile i perioden. Det kan skyldes, at de to medier i høj grad er regulerede. I 2017 var annonceomsætning i radio 0,4 mia. kr., hvilket udgjorde 3 pct. af den samlede annonceomsætning. Samme år var annoncesætningen i tv 2,2 mia. kr., hvilket svarede til 16 pct. af den samlede omsætning.

Figur 5.12 Udvikling i andele af annonceomsætning fordelt på medier

Kilde: www.statistikbanken.dk/VIR316 på baggrund af Reklameforbrugsundersøgelsen.

6. Biografer og film

Kapitlet viser et udpluk af biografstatistikken. Det starter med at give et overblik over de mest sete film siden 1976, og bagefter viser det de mest sete film i 2018. Kapitlet beskriver herefter, hvornår i løbet af 2018 danskerne gik mest i biografen. Til sidst betragter kapitlet udviklingen i hhv. salget af biografbilletter og antallet af biografer siden 1980.

6.1 Biografer og film

Introduktion til statistikområde Biografstatistikken følger udviklingen i de danske biografer og de film, som de viser. Her kan man finde tal på alt fra solgte biografbilletter, danske premierefilm, biograf-sale, udenlandske spillefilm, til censurforhold, børnefilm og billetindtægter. Statistikken er årlig, og data hentes fra Filmweb, der samler oplysninger fra biografernes billetsystemer.

Filmregister siden 1976 Danmarks Statistik har siden 1976 registreret alle film, der har haft premiere i danske biografer. En premierefilm defineres som en film, der har været vist mindst fem gange ved offentlige forestillinger. Film, der har haft premiere før 1976, indgår kun i statistikken, hvis de har været del af billetsalget i 1976 og frem.

Mest sete biograffilm siden 1976 er Titanic Den mest sete biograffilm er *Titanic*, som siden premieren i 1998 har solgt 1,4 mio. billetter. Den film, som har solgt færrest billetter, er en spansk film, der havde premiere i 2007. Den solgte kun to billetter.

De 5 mest sete film siden 1976 De amerikanske film udgør fire ud af de fem mest sete film. De amerikanske film er *Titanic*, *Ringenes Herre: Eventyret om Ringen*, *Ringenes Herre: Kongen vender tilbage* og *Avatar*. Der er én dansk film på listen med de fem mest sete film. Det er filmen *Olsen-banden ser rødt*. *Olsen-banden ser rødt* ligger på en tredjeplads med et samlet billetsalg på 1,20 mio. billetter siden 1976. De fem film har alle solgt over 1 mio. billetter. *Avatar*, der havde premiere i 2009, er den nyeste blandt de fem film og kommer ind på en femteplads med 1,16 mio. solgte billetter. To film fra trilogien *Ringenes Herre* er med på listen. Det gælder *Eventyret om Ringen* og *Kongen vender tilbage* på hhv. en anden- og fjerdeplads.

Tabel 6.1 De fem mest sete film siden 1976

	Solgte billetter	Premiereår	Land
Titanic	1 429 773	1998	USA
Ringenes Herre: Eventyret om Ringen	1 331 669	2001	USA
Olsen-banden ser rødt	1 201 293	1976	DAN
Ringenes Herre: Kongen vender tilbage	1 167 677	2003	USA
Avatar	1 158 592	2009	USA

Kilde: www.dst.dk/da/Statistik/emner/kultur-og-kirke/film-boeger-og-medier/biografer-og-film.

Journal 64 solgte 749.000 biografbilletter i 2018 De tre film med det største billetsalg i 2018 var de danske film *Journal 64*, *Så længe jeg lever* og *Lykke-Per*, der tilsammen stod for 12 pct. af det samlede billetsalg. Der var i 2018 kun fire amerikanske film på top ti listen, i modsætning til året før, hvor amerikanske film udgjorde otte ud af de ti mest sete film. En dansk film, som gav de amerikanske film baghjul i 2018, er familiefilmene *Ternet Ninja*. Den havde premiere i uge 52 og nåede at komme ind på en niendeplads, da den i løbet af årets sidste otte dage solgte hele 322.000 billetter.

Tabel 6.2 Ti mest populære film. 2018

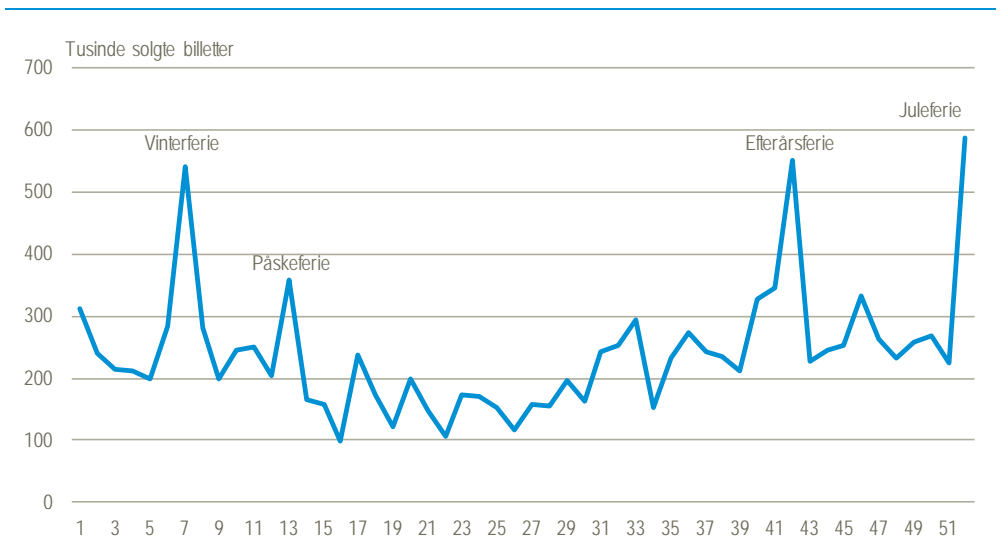
	Solgte billetter
Journal 64	748 726
Så længe jeg lever	399 165
Lykke-Per	387 307
De utrolige 2	366 839
Avengers: Infinity War	349 097
Bohemian Rhapsody	337 120
Coco	334 619
Mama Mia! Here We Go Again	332 235
Ternet Ninja	321 606
Den tid på året	319 905

Kilde: www.dst.dk/da/Statistik/emner/kultur-og-kirke/film-boeger-og-medier/biografer-og-film.

Flest solgte biografbilletter i juleferien

Den mest populære uge at gå i biografen var juleferien med et billetsalg på 588.200 billetter. Billetsalget i vinterferien udgjorde 4,7 pct. af det samlede billetsalg i 2018. Efterårsferien havde det næsthøjeste billetsalg med 551.400 solgte billetter. Dette svarer til 4,4 pct. af alle solgte billetter i 2018. Billetsalget i vinterferien og påskeferien var på hhv. 540.500 og 359.000 solgte billetter, hvilket svarede til 4,3 og 2,9 pct. Billetsalget var på sit laveste hen over sommeren.

Figur 6.1 Antal solgte biografbilletter fordelt på uger. 2018

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistiks registre

Salg af biografbilletter siden 1980

I 1981 var antallet af solgte biografbilletter 16,2 mio. Det er det højeste antal solgte biografbilletter siden 1980. Frem til starten af 1990erne faldt antallet af solgte biografbilletter og ramte bunden i 1992, hvor der blev solgt 8,6 mio. billetter. Fra midten af 1990erne til slutningen af 2000erne steg antallet af solgte biografbilletter til 14,1 mio. i 2009. Siden da har billetsalget ligget på mellem 11,9-13,0 mio. solgte billetter.

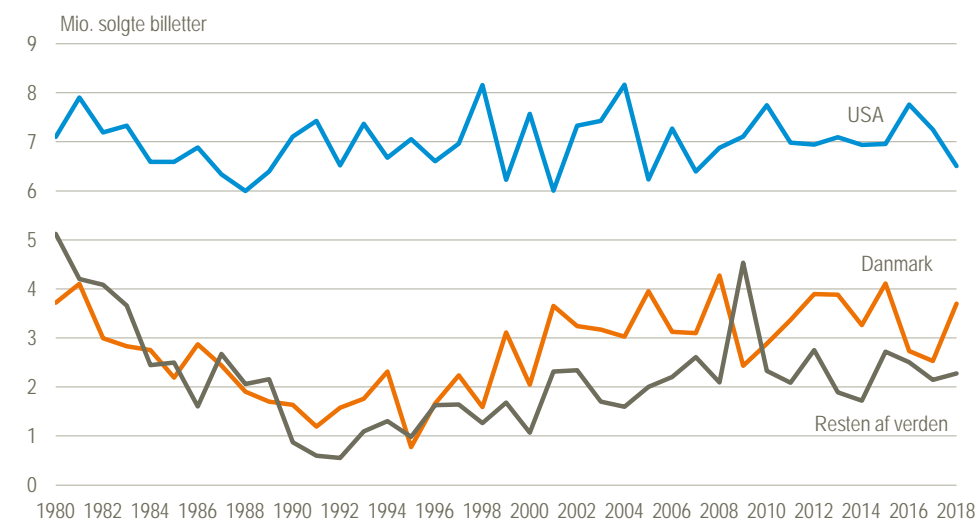
Størst fald i antal solgte biografbilletter til amerikanske film

Antallet af solgte biografbilletter steg fra 11,9 mio. billetter i 2017 til 12,5 mio. i 2018. Antallet af solgte biografbilletter til amerikanske film faldt fra 7,2 mio. billetter til 6,5 mio. Til sammenligning steg antallet af solgte biografbilletter til danske film fra 2,5 mio. til 3,7 mio., hvilket svarer til en stigning på 46 pct. i forhold til året før.

Kvinder gik mere i biografen end mænd

Kulturvaneundersøgelsens resultater viser, at 28 pct. af de adspurgte i fjerde kvartal 2018 havde været i biografen inden for de seneste tre måneder⁵. Der var forskel på andelen af biografgængere på tværs af køn: Blandt de kvindelige svarpersoner svarede 32 pct., at de havde været i biografen inden for de seneste tre måneder, mens det gjaldt 23 pct. af de mandlige svarpersoner.

Figur 6.2 Udvikling i antal solgte biografbilletter fordelt på filmens oprindelsesland

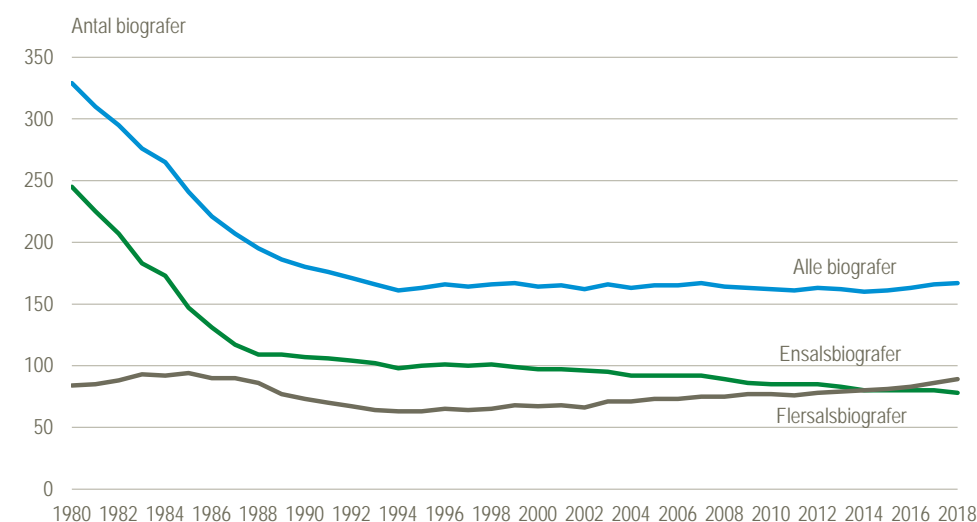

Kilde: www.statistikbanken.dk/BIO2.

Færre biografier siden 1980

Der er sket et stort fald i antallet af biografier og siddepladser de seneste 30 år. Antallet af biografier faldt fra 329 biografier i 1980 til 167 biografier i 2018, mens antallet af siddepladser faldt fra 112.000 pladser til 63.000 pladser i samme periode. Det svarer til fald på hhv. 49 og 43 pct. I løbet af perioden skete der især et stort fald i antallet af ensalsbiografier, der faldt fra 245 biografier til 78 biografier, svarende til et fald på 68 pct. Antallet af flersalsbiografier steg fra 84 biografier til 89 biografier samme periode.

Figur 6.3 Udvikling i antal biografier fordelt på biografstørrelse

Kilde: www.statistikbanken.dk/BIO1.

⁵ Resultater kan findes på statistikbanken.dk/KVUHOVED

7. Scenekunst og musik

Dette kapitel introducerer statistikkerne om scenekunst og udenlandske gæstespil, musik og musikskoler. Først præsenterer det udvalgte statistikbank-tabeller, der beskriver danske teatre, og viser bl.a. produktioner, opførelser og publikummer, fordelt på teaterkategori. Bagefter går det gennem et udsnit af de tabeller, der beskriver musikbranchen og viser udviklingen i salget af musik, fordelt på medie og digitalt format samt udviklingen i salget af dansk og international musik. Til sidst beskriver kapitlet de danske musikskoler og viser bl.a., hvilke instrumenter der er mest populære, fordelt på køn.

7.1 Scenekunst

Introduktion til statistikområde

Statistikken om scenekunst viser antallet af produktioner (teaterstykker), opførelser og publikummer på de professionelle teatre i Danmark. Teatrene er delt op i kategorier som statsstøttede fx egnsteatre, mens opførelserne bl.a. er delt op i genre som skuespil eller ballet/dans. Man kan også finde antallet af udenlandske gæstespil på danske teatre eller se hvor mange danske teatre har været på turne i udlandet. Statistikken er baseret på en frivillig spørgeskemaundersøgelse, som hvert år sendes ud til cirka 500 teatre. Statistikken offentliggøres årligt og udarbejdes på sæsonbasis, dvs. fra 1. juli det ene år til 30. juni det efterfølgende år.

Langt flest produktioner, opførelser og publikummer på statslige teatre

I sæsonen 2017/2018 dannede de professionelle teatre i Danmark rammen om 833 forskellige produktioner, der blev opført 14.800 gange foran 2,8 mio. publikummer. Langt den største aktivitet skete på statsstøttede eller statsligt godkendte teatre, der stod for 93 pct. af produktionerne, 92 pct. af opførelserne og tiltrak 84 pct. af publikummerne.

Ikke-statsstøttede teatre tiltrak flest publikummer pr. opførelse

Der kom flest publikummer pr. opførelse på de ikke-statsstøttede teatre. I sæsonen 2017/2018 kom der i gennemsnit 365 publikummer pr. opførelse på ikke-statsstøttede teatre, mens der i snit dukkede 174 publikummer op pr. opførelse på statsstøttede eller statsligt anerkendte teatre.

Tabel 7.1

Produktioner, opførelser og tilskuere på danske teatre. 2017/2018

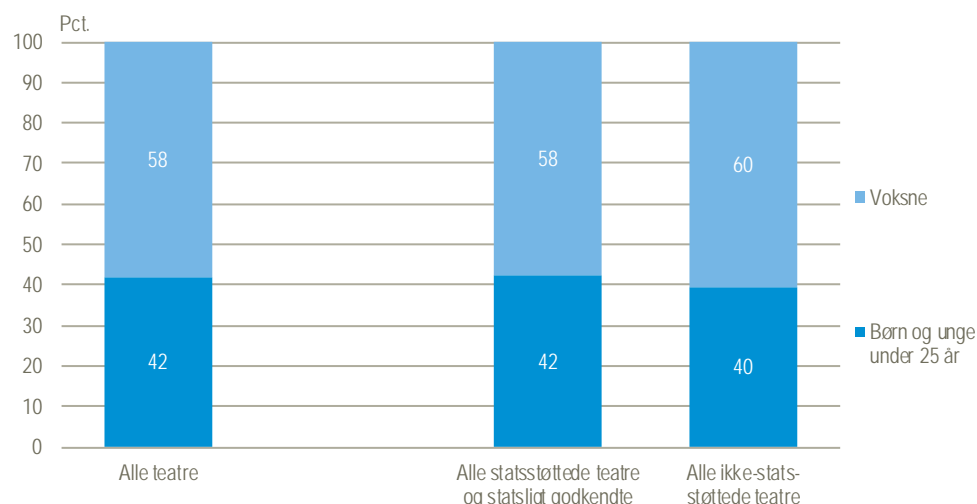
	Produktioner	Opførelser	Publikum
	antal		
Alle teatre	833	14 825	2 821 392
Alle statsstøttede eller statsligt godkendte teatre	775	13 592	2 370 992
Alle ikke-statsstøttede teatre	58	1 233	450 400

Kilde: www.statistikbanken.dk/SCENE02, [SCENE03](http://www.statistikbanken.dk/SCENE03) og [SCENE04](http://www.statistikbanken.dk/SCENE04).

Flest produktioner målrettet unge på statslige teatre

Statsstøttede og statsligt godkendte teatre rettede i lidt højere grad deres produktioner mod børn og unge under 25 år end ikke-statsstøttede teatre. I sæsonen 2017/2018 var 42 pct. af produktionerne på de statsstøttede eller statsligt godkendte teatre målrettet børn og unge, mens det gjaldt 40 pct. af produktionerne på de ikke-statsstøttede teatre.

Figur 7.1 Produktioner fordelt på teaterkategori og publikumsgruppe. 2017/2018

Kilde: www.statistikbanken.dk/SCENE02.

7.2 Musikrettigheder

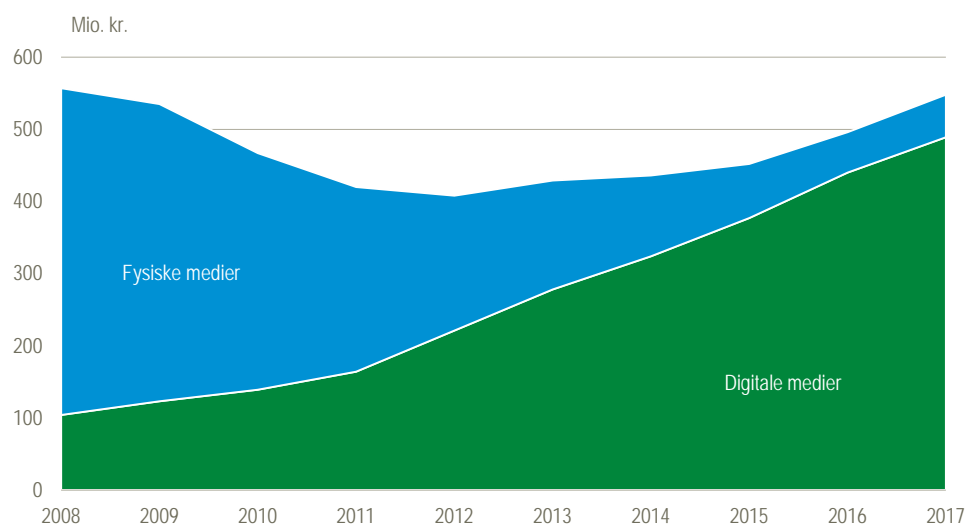
Introduktion til statistikområde

Musikstatistikken viser salget af musik, fordelt på fysisk salg (cd'er og vinylere), downloads og streaming. Her kan man se, hvor mange penge dansk og udenlandsk musik omsætter for i Danmark år for år. Statistikken viser også rettighedsbetalingerne til komponister, sangskrivere og udøvende musikere, som får udbetalt et beløb, hver gang et af deres numre afspilles offentligt, fx live eller i radioen. Man kan også finde ud af, hvor mange penge forskellige brancher hvert år bruger på at købe rettigheder til afspilning af musiknumre. Musikstatistikken er baseret på data fra pladeselskabernes brancheorganisation og rettighedsorganisationerne, der hvert år leverer de relevante tal på frivillig basis.

Salget af musik steg for femte år i træk

For femte år i træk steg salget af musik og rundede 548 mio. kr. i 2017, svarende til en stigning på 10 pct. i forhold til året før. Stigningen betød, at salget af musik næsten nåede samme niveau som i 2008, hvor det lå på 557 mio. kr. Fra 2008 til 2017 gik danskerne fra at købe fysiske medier som cd'er og vinylere til at købe digitale medier som downloads og streaminger. Ændringen betød, at salget af digitale medier gik fra at fylde 19 pct. af det samlede musiksalg i 2008 til at udgøre 89 pct. af salget i 2017.

Figur 7.2 Udvikling i salg af musik fordelt på distributionskanal

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSIK1.

Danskerne
købte musik
gennem streaming

Salget af musik i digitale formater kan deles op i salget af downloads og streaming. Siden 2012, hvor statistikken begyndte at dække streaming, er salget af formatet steget fra 105 mio. kr. til 466 mio. kr. i 2017. Til sammenligning faldt salget af downloads fra 116 mio. kr. til 23 mio. kr. i samme periode. Det betød, at streaminger gik fra at udgøre 48 pct. af det digitale musiksalg i 2012 til at fylde 95 pct. af salget i 2017.

Tabel 7.2 Udvikling i salg af musik fordelt på digitalt format

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	mio. kr.					
I alt	221	278	324	377	440	489
Streaming	105	170	255	323	393	466
Downloads	116	108	69	54	47	23

Anm.: Summer kan afvige fra totalen pga. afrundinger.

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSIK1.

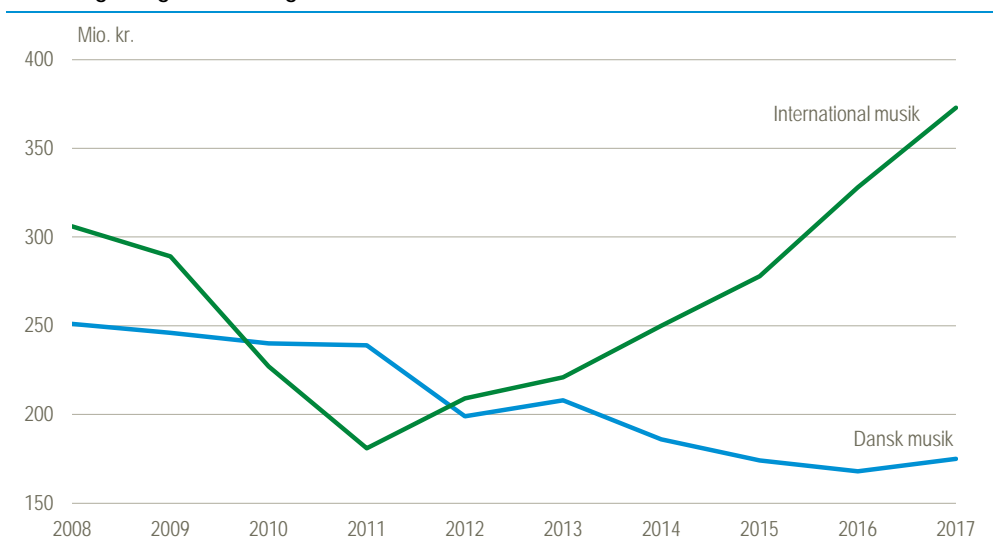
Stigning i salget
af dansk og
international
musik

I 2017 nåede salget af international musik 373 mio. kr., hvilket er det højeste siden 2008, mens dansk musik solgte for 175 mio. kr. Det svarede til stigninger på hhv. 14 og 4 pct. i forhold til året før. Dansk musik er musik, der er produceret af en producent, der bor i Danmark, mens international musik er musik, der er produceret af en producent, der bor i et andet land. De fleste indspilninger af kunstnere, der bor i Danmark, er som regel dansk musik.

Dansk musik på
fysiske medier

Fysiske medier som cd'er og vinyl er mere populære blandt køberne af dansk musik end køberne af international musik. I 2017 udgjorde fysiske medier 15 pct. af salget af dansk musik, mens det gjaldt 9 pct. af international musik.

Figur 7.3 Udvikling i salg af dansk og international musik

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSIK1.

7.3 Musikskoler

Introduktion til
statistikområde

Musikskolestatistikken indeholder oplysninger om de kommunale og selvejende musikskolers undervisning, elever, personale og økonomi. I statistikken finder man fx tal på, hvor mange musikskoleelever, der spiller klaver eller guitar, fordelt på køn, alder og geografi. Statistikken er årlig og baseret på spørgeskemaer og dataindsamlinger fra landets ca. 100 musikskoler. Eleverne er gjort op som såkaldte aktivitets elever, dvs. at det er det samlede antal af tilmeldinger til undervisningen, der gøres op. Statistikken afspejler primært elever indskrevet på musikskolernes sang- og instrumentundervisning samt samspils- og forskolehold. Skolerne udbyder også en

række udadvendte informations- og motivations-aktiviteter i fx grundskoler og kulturhuse samt på folkebiblioteker. For at forbedre beskrivelsen af disse aktiviteter er der igangsat et udviklingsarbejde med deltagelse af fx musikskolernes og undervisernes organisationer.

Flest musikskoleelever under 25 år

Antallet af musikskoleelever faldt for anden sæson i træk og var 102.300 i sæson 2017/2018. Siden sæson 2013/2014 har 95 pct. af eleverne på landets musikskoler været under 25 år.

Kvinder i overtal på landets musikskoler

Musikskoler var mere populære blandt kvinder end blandt mænd alle sæsoner siden sæson 2013/2014. I hele perioden til og med sæson 2017/2018 var de kvindelige elever i overtal og udgjorde mellem 57-59 pct. af musikskoleeleverne.

Klaver var det mest populære instrumentfag

Klaver var det mest populære instrumentfag på musikskolerne i sæson 2017/2018 med 14.000 tilmeldte elever. Akustisk guitar tog andenpladsen med 8.800 elever, mens slagtøj kom ind på en tredjeplads med 5.000. Sang og violin tiltrak hhv. 4.300 og 3.400 elever, hvilket gjorde de to fag til de fjerde- og femtemest populære på landets musikskoler. På sjettepladsen var elguitar med 1.500 tilmeldte. De indbyrdes placeringer af de seks mest populære instrumentfag har været de samme de seneste fem sæsoner.

Kvinder gik til klaver, sang og violin, mens mænd fik undervisning i guitar og slagtøj

Der var stor forskel på kønsfordelingen på tværs af de fem mest populære instrumentfag. Kvinder udgjorde 70 pct. af de elever, der gik til klaver, 83 pct. af dem, der gik til sang og 74 pct. af de musikskoleelever, der gik til violin. Akustisk guitar, elguitar- og slagtojsundervisning tiltrak flest mænd, der udgjorde hhv. 58, 84 og 85 pct. af de elever, der gik til de to instrumentfag.

Tabel 7.3

Fem mest populære instrumentfag. 2017/2018

Instrumentfag	Placering i sæson 2017/2018	Elever		Andel	
		antal	pct.	kvinder	mænd
Klaver	1	14 000	70		30
Akustisk guitar	2	8 800	42		58
Slagtøj	3	5 000	15		85
Sang	4	4 300	83		17
Violin	5	3 400	74		26
Elguitar	6	1 500	16		84

Kilde: www.statistikbanken.dk/MUSKOL02.

8. Idræt og fritid

Publikationens sidste kapitel præsenterer et udsnit af Danmarks Statistiks idrætsstatistik. Først viser kapitlet, hvor stor en andel af landets mænd og kvinder, der var medlem af en idrætsforening, hvorefter det går gennem, hvor ofte og hvor lang tid idrætsaktive mænd og kvinder i gennemsnit brugte på motion om ugen. Bagefter betragter det idrætsfaciliteter, fordelt på størrelse og geografi. Til sidst beskriver det udviklingen i antallet af tilskuere til superligakampe i herrefodbold.

8.1 Idræt

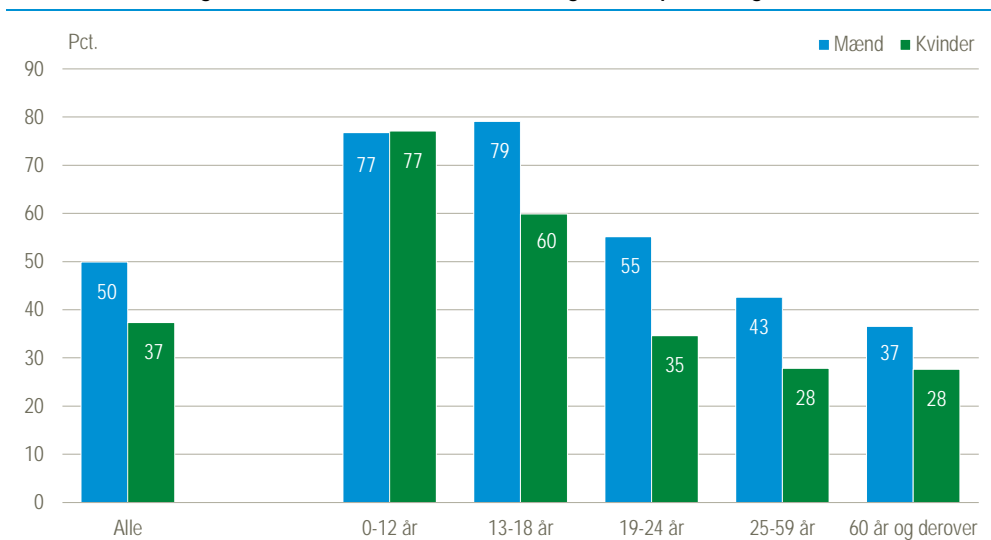
Introduktion til statistikområde

Idrætsstatistikken dækker idræt i en bred forstand. Den beskriver både økonomien og beskæftigelsen, idrætsudøvelsen og resultaterne samt de fysiske og organisatoriske rammer inden for kulturemnet. Man kan derfor både finde ud af, hvad omsætningen er i landets fitness centre, hvor ofte kvinder i alder 40-49 år der dyrker idræt, og hvor mange rideanlæg der er i Danmark. Statistikken bygger på flere slags data som administrative registre og udtræk fra andre statistikker. Flere idrætsforbund og -organisationer indberetter også tal, fx til medalje-, medlems- og tilskuerstatistikken. Statistikken udbygges løbende med nye tabeller.

Medlemskab af idrætsforening mere udbredt blandt mænd

I 2017 havde landets idrætsforeninger 1,4 mio. mandlige medlemmer og 1,1 kvindelige, svarende til hhv. halvdelen af alle mænd og 37 pct. af alle kvinder det år. Det var mere udbredt at være medlem af en idrætsforening blandt mænd end blandt kvinder i alle aldersgrupper fra 13 år og op, mens andelen af 0-12-årige var ens for begge køn. Generelt faldt andelen af medlemmer af en idrætsforening med alderen for begge køn. Andelen af kvindelige medlemmer var størst blandt de 0-12-årige, hvor 77 pct. var medlem af en forening, mens andelen af mandlige medlemmer var størst blandt de 13-18-årige, hvor 79 pct. var medlem.

Figur 8.1 Andel af befolkningen der er medlem af idrætsforening fordelt på køn og alder. 2017

Kilde: www.statistikbanken.dk/IDRAKT01 og FOLK2.

Fodbold og gymnastik mest populære idrætsaktiviteter

Den mest populære aktivitet blandt idrætsorganisationernes mandlige medlemmer var fodbold, mens den mest populære blandt kvinderne var gymnastik. I 2017 jonglerede en ud af fem af organisationernes mandlige medlemmer med en fodbold, mens 21 pct. af de kvindelige medlemmer gik til gymnastik. Den næstmest og tredjemest populære idrætsgren blandt de mandlige medlemmer var hhv. golf, der udgjorde 8 pct. af medlemskaberne, og svømning, som fyldte 7 pct. Hos kvinderne indtog svømning andenpladsen og udgjorde 12 pct. af medlemskaberne, mens fitness kom ind på en tredjeplads og udgjorde 11 pct.

Tre ud af fem var aktive idrætsudøvere

Lidt mere end tre ud af fem over 15 år fik pulsen op gennem idræt i 2016. Hver fjerde dyrkede ikke motion, mens 14 pct. havde sat idrætsudøvelsen på pause. Andelen af kvinder, der trak i idrætstøjet, var 62 pct., mens 16 pct. havde lagt motionen på hyl- den for nu. Resten af kvinderne dyrkede ikke motion. Til sammenligning dyrkede 61 pct. af det mandlige køn idræt, 13 pct. var passive idrætsudøvere, mens 27 pct. ikke dyrkede motion.

Mest udbredt at dyrke motion blandt de 60-69-årige

Det var mest udbredt at dyrke motion blandt de 60-69-årige, hvor 66 pct. var aktive idrætsudøvere. De 16-19-årige tilhørte den aldersgruppe, hvor det var mest ud- bredt at have sat motionen på pause, hvilket 22 pct. havde gjort. Andelen af personer, der ikke dyrkede motion, var størst blandt personer på 70 år og derover og var 31 pct.

Størstedelen af de idrætsaktive trænede mindst én gang om ugen

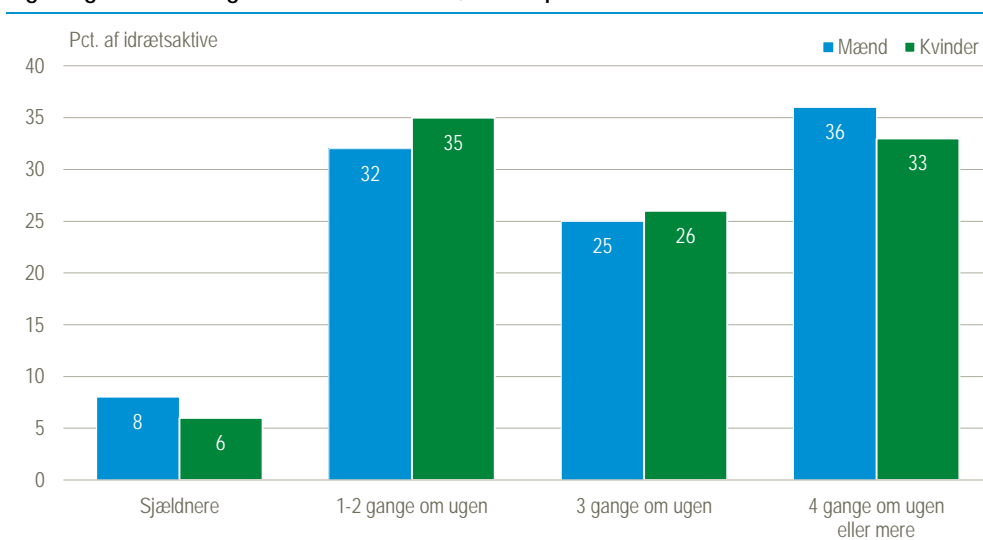
Langt de fleste idrætsaktive mænd og kvinder trænede mindst én gang om ugen. Der var en lille forskel på antallet af ugentlige træningsdage på tværs af de idrætsaktive mænd og kvinder. I 2016 trænede 32 pct. af mændene og 35 pct. af kvinderne en til to gange om ugen, 25 pct. af mændene og 26 pct. af kvinderne trænede tre gange ugentligt, mens 36 pct. af mændene og 33 pct. af kvinder trænede fire gange om ugen eller mere.

Laveste og højeste træningsfrekvens blandt idrætsaktive mellem 16-19 år

Idrætsaktive mellem 16-19 år tilhørte den aldersgruppe, hvor det både var mest ud- bredt at træne sjældnere end en gang om ugen og at træne fire gange om ugen eller mere. I 2016 trænede en ud af ti idrætsaktive mellem 16-19 år sjældnere end en gang om ugen, mens 42 pct. af aldersgruppen trænede fire gange ugentligt eller mere.

Figur 8.2

Ugentlige motionsdage blandt idrætsaktive, fordelt på køn. 2016

Anm.: Andelen for mænd summer til 101 pga. afrundinger.

Kilde: www.statistikbanken.dk/IDRVAN03 på baggrund af tal fra Idrættens Analyseinstitut.

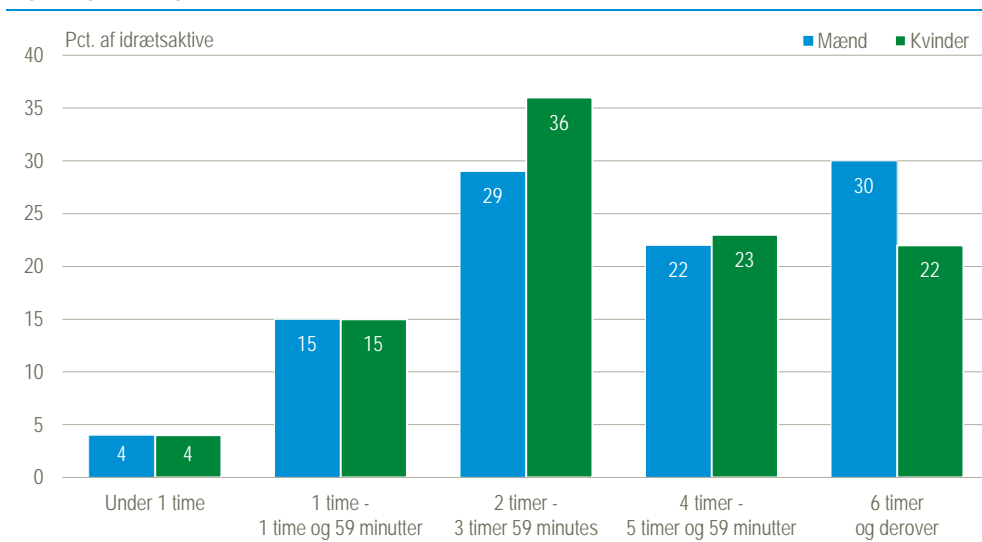
Mænd trænede længere tid end kvinder

Idrætsaktive mænd brugte mere tid på at træne end idrætsaktive kvinder. I 2016 trænede 52 pct. af mændene fire timer eller mere om ugen, mens det gjaldt 45 pct. af kvinderne. Lidt mindre end hver tredje mand og 36 pct. af kvinderne dyrkede motion mellem to til tre timer og 59 minutter ugentligt. Resten, svarende til 19 pct. af begge køn, brugte mindre tid end det.

Mest udbredt at bruge seks timer eller mere på træning blandt unge under 30 år

Det var mest almindeligt at bruge to til tre timer og 59 minutter på motion om ugen blandt idrætsaktive over 29 år. Til sammenligning var det mest udbredt at bruge seks timer eller mere for personer under 30 år.

Figur 8.3 Ugentlig tid brugt på idrætsudøvelse blandt aktive fordelt på køn. 2016

Kilde: www.statistikbanken.dk>IDRVAN04

Flest idrætsfaciliteter i Syddjylland

Der lå i alt 4.500 idrætslokaler og –sale samt store og små idrætshaller i Danmark i 2018. Halvdelen var idrætslokaler og –sale, 14 pct. var små idrætshaller, mens 36 pct. var store idrætshaller. Syddjylland var den landsdel, hvor de fleste af idrætsfaciliteterne var placeret. Her lå 14 pct. af det samlede antal idrætslokaler og –sale, 17 pct. af de små idrætshaller og 16 pct. af de store idrætshaller. Faciliteterne i Syddjylland udgjorde samlet set 15 pct. af idrætsfaciliteterne i hele landet. Til sammenligning var Bornholm den landsdel, hvor der lå færrest. Her talte antallet af idrætslokaler og –sale, små idrætshaller og store idrætssale tilsammen 34, hvilket svarede til 1 pct. af idrætsfaciliteterne i hele landet

Tabel 8.1 Idrætsfaciliteter fordelt på størrelse og landsdel. 2018

	Idrætslokaler/sale	Små idrætshaller	Store idrætshaller
	antal		
Hele landet	2 248	629	1 637
Byen København	221	49	60
Københavns omegn	248	37	94
Nordsjælland	156	46	106
Bornholm	19	5	10
Østsjælland	91	33	65
Vest- og Syddjylland	214	57	180
Fyn	222	53	169
Syddjylland	318	107	269
Østjylland	308	85	254
Vestjylland	214	83	213
Nordjylland	237	74	217

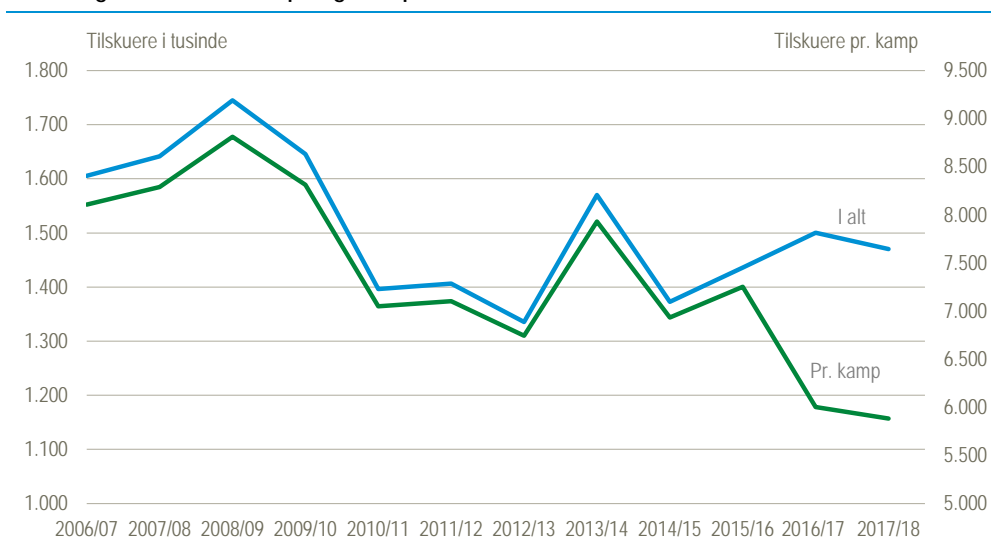
Anm: Idrætslokaler og –sale måler mindre end 300 m². Store idrætshaller måler 800 m² og derover, små idrætshaller måler mellem 300-799 m², og idrætslokaler og –sale måler mindre end 300 m².

Kilde: www.statistikbanken.dk>IDRFAC01 på baggrund af tal fra Facilitetsdatabasen.

Superligafodbold tiltrak 1,5 mio. tilskuere

Herrerne i landets superligaklubber i fodbold blev bakket op af 1,5 mio. tilskuere i løbet af sæsonen 2017/2018. Det svarede til, at der dukkede knap 5.900 tilskuere op og heppede til hver af de 250 kampe, der blev spillet. Fra sæsonen 2016/2017 blev Superligaen udvidet med to hold og et slutspil, hvilket medførte 52 ekstra kampe. Under den nye struktur steg det samlede antal tilskuere, mens antallet af tilskuere pr. kamp faldt.

Figur 8.4 Udvikling i tilskuertal til superligakampe i herrefodbold

Kilde: www.statistikbanken.dk/IDRTIL01.

English Summary

Overview of cultural statistics

The purpose of this publication is to provide an easy-to-read overview of Statistics Denmark's cultural statistics. The publication presents a selection of the Statbank Denmark tables available to the public as well as results from a special run from Statistics Denmark's registers.

'Feature: Who is working in the Danish public libraries, museums and theatres?

The feature chapter zooms in on who the employees are in the Danish public libraries, museums and theatres, and which types of jobs are most widespread in the three types of institutions of art and culture measured in full-time equivalent (FTE). Some of the conclusions made in the feature chapter:

- Employees in arts and culture worked a total of 11,000 FTEs in jobs in the three types of institutions of art and culture and 3,200 FTEs in jobs in other establishments. Persons employed in dramatic art was the group who worked the most hours in other establishments than a theatre, whereas persons employed in libraries was the group who worked the least hours in other establishments than the public libraries. In 2017, the persons employed in dramatic art put 67 per cent of their hours worked in jobs at theatres, whereas the persons employed in libraries put 85 per cent of their total hours worked in jobs at libraries.
- The concentration of job types was higher in the public libraries than in the museums. The five most widespread job types accounted for 85 per cent of the total FTE in the libraries, whereas it was 40 per cent of the total FTE in the museums.
- Women accounted for a higher share of the employees in the public libraries (73 per cent), the museums (59 per cent) and theatres (50 per cent) compared to the average workplace (46 per cent).
- There was a high share of employees with long-cycle higher education in the Danish public libraries (20 per cent), museums (34 per cent) and theatres (26 per cent) compared to the average workplace (14 per cent). The share of the employees in arts and culture whose highest completed education was general upper secondary or general basic education was also high: Approximately 35 per cent of the employees in arts and culture left school after basic school or upper-secondary school, whereas this applied to 31 per cent of the employees in the average workplace.
- Part-time work was most widespread in the theatres and least widespread in the public libraries. In the theatres, an average of 2.8 persons were employed per FTE job, whereas the average was 1.8 library employees per FTE job.

Finances and occupational structure

- The central and local government granted a total of DKK 23.9 bn for cultural purposes in 2018, which was an increase of 3.4 per cent on the previous year. The grant corresponded to DKK 4,138 for culture per Dane.
- There were just under 150,000 jobs in culture at the end of 2016, corresponding to 4.8 per cent of all jobs at that point in time. The jobs were distributed across 23,400 establishments and accounted for 84,800 FTEs in 2016.
- The gross unemployment rate for persons with an education in arts and culture declined for the third year in a row to 9 per cent in 2017. Persons with an education from one of Denmark's conservatories experienced the lowest rate of gross unemployment, which was 4-7 per cent. In comparison, persons with an education from one of the dramatic art schools experienced the highest rate of gross unemployment among persons with an education in arts and culture, which was 15-25 per cent.

Cultural heritage

- In 2017, the museum statistics covered 365 branch museums, distributed on 209 museums, receiving 15.5m visits during the year. A branch museum is an establishment that belongs under a museum in terms of administration. For example, the Danish War Museum and Kronborg Castle are branch museums owned by the National Museum of Denmark. Seven in ten branch museums and just under half of the museums were national or government-approved museums and welcomed 79 per cent of the museum visitors.
- The total number of visitors in the 23 zoological parks included in the zoo statistics in 2017 was 4.4m.
- Denmark had 7,100 listed buildings in 2018. The most common type of listed building was multi-storey housing, which accounted for 15 per cent of the listed buildings.
- In 2018, the number of ancient monuments was 33,100, of which 84 per cent could be categorised under burial sites. This made relics such as burial mounds the most common ancient monuments.
- Despite the increased digitisation, conventional (paper-based) collections continue to grow in the national archives. In the period 2011-2017, the national collections grew from 425,600 linear metres to 468,600, while the collections in the city and local archives grew from 229,900 linear metres to 270,700. In the same period, the digital collections of the state archives grew from 28,400 gigabyte to 161,200, corresponding to an increase of 468 per cent.

*Library services,
literature and
books*

- The number of e-books circulated (digital circulation) in the public libraries was 3m in 2017. This was an increase of 90 per cent on 2014, where the number of e-books circulated was 1.6m.
- The number of fictional e-books declined from 6,400 releases in 2016 to 3,600 in 2017, corresponding to a decline of 44 per cent. The decline meant that the number of releases of fictional e-books dropped to a normal level after the retro-digitisation in 2016. The retro-digitisation was an effort to convert older titles to e-books.

Media

- The print media continue to be under pressure. The number of newspaper readers who read national newspapers on weekdays declined from 2.1m to 1.3m in the period 2010-2017, while the number of national newspapers on weekdays read (gross coverage) declined from 3.1m newspapers to 1.6. This corresponds to declines of 37 and 47 per cent, respectively.
- The turnover in online advertisements multiplied by more than 20 in the period 2000-2017, where it increased from DKK 0.3bn to DKK 6.7bn. At the same time, advertising turnover in the daily newspapers declined from DKK 3.3bn in 1999 to DKK 0.9bn in 2017, corresponding to a decline of 73 per cent.
- The share of Danes aged 16-74 who had online access to news within the last three months, increased from 52 per cent in 2008 to 84 per cent in 2017.

Films and cinemas

- During the Christmas holidays in 2018, Danish cinemas sold 588,200 tickets, which made week 52 their highest selling week of the year. That year, *The Purity of Vengeance* (original title: *Journal 64*) was the most popular film, selling 749,000 tickets.

*Dramatic art and
music*

- The professional theatres in Denmark that were part of the dramatic art statistics for the 2017/2018 season framed 833 different theatre productions, which were staged 14,800 times for an audience of 2.8m spectators.
- For the fifth year in a row, music sales increased and passed DKK 548m in 2017, corresponding to an increase of 10 per cent on the previous year. The increase meant that music sales reached the same level as in 2008, where it was at DKK 557m. From 2008 to 2017, Danes went from buying physical media, such as CDs and vinyl, to buying digital media via downloading and streaming. The change meant that the sales of digital media went from 19 per cent of total music sales in 2008 to 89 per cent of the sales in 2017.
- For the fifth season in a row, the six most popular instrument lessons in Denmark's music schools were piano, acoustic guitar, percussion, singing, violin and electric guitar. There was a majority of female students in piano, singing and violin lessons, whereas there was a majority of male students in lessons of acoustic guitar, electric guitar and percussion.

Sports and leisure

- Half of all men and 37 per cent of all women were members of sports clubs in 2017. The most popular activity among the male members of sports clubs was football, whereas the most popular activity among the female members was gymnastics.
- During the 2017/2018 season, 1.5m spectators backed the men in Denmark's best league football clubs. This corresponds to an average of close to 5,900 spectators cheering at each of the 250 matches played. From the season 2016/2017, Denmark's best league was extended by two teams and playoffs, which involved an additional 52 matches. Under the new structure, the total number of spectators increased, whereas the number of spectators per match declined.

Facts about the publication

Culture 2018 is the fourth edition of Statistics Denmark's annual publication on culture. It presents a sample of the statistics bank tables documenting the cultural sphere and it provides the reader with insights into some of the more detailed Statbank Denmark results.

All statistics bank tables are continuously updated on Statistics Denmark's homepage, and selected results are described in newsletters from Statistics Denmark (*Nyt fra Danmarks Statistik*). Both of these are available free of charge at dst.dk or statistikbanken.dk.

The cultural statistics are based on various methods and data foundations, which are described in more detail in the documentation for the individual sets of statistics. You can access it via this link:

www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation.

Statistics Denmark conducts services based on our vast data material. This may be special runs that provide more detailed information, show other combinations of data, or that are in some other manner customised to your special needs.

Bilag

Her er vist en samlet oversigt over Danmarks Statistiks kulturstatistikker samt en oversigt over kulturemner og deres indbyrdes kategorisering. Desuden indeholder bilaget en række henvisninger til andre relevante kilder til belysning af kulturområdet.

Kulturstatistik hos Danmarks Statistik

Nedenstående oversigt over kulturstatistikkerne viser for hver statistik de tilhørende tabeller. Tabellerne er angivet ved deres referencenavn (fx KUBS01), og alle tabeller kan direkte tilgås i Statistikbanken fra browserens adresselinje ved fx at indtaste www.statistikbanken.dk/KUBS01.

Kulturstatistikker

Statistik	Tabeller
Arkiver	ARKIV01-03
Biblioteker	BIB1, BIB3, BIB5-8, BIB2B-3B, BIB4E, SBS1-2, FORSK5C, FORSK6, FORSK21-24
Biografer og film	BIO1-2, BIO4TA, BIO5-6, BIO9
Bogproduktion	BOG02-06
Dagblade og tidsskrifter	AVISLAES, DAGBLAD2, FAGBLAD, MAGASIN1
Ildræt og fritid	IDROEK01, IDRVAN01-14, IDRAKT01, IDRTIL01, IDRAC01, IDRFOR01, MEDALJE1
Kulturens erhvervsstruktur og arbejdsmarked	KUIV1-2, KUERH1-3, KUARB1-3, KULTUDD, KULTUDD1-2
Økonomiske forhold på kulturområdet	BEVIL01-02, BEVIL04-05, KUBS01-11, KUBS02A, BIA01-02
Kulturrelateret forskning og udvikling	FOUKUL01-02
Kulturuddannedes tilknytning til arbejdsmarkedet	KUBESK1-5
Museumsstatistik	MUS1, MUS3
Musik	MUSIK1-4
Musikskoler	MUSKOL01-06
Offentlige bevillinger til kulturelle formål	BEVIL01-02, BEVIL04-05
Radio og tv	DIS111, DIS122, DIS129, VIR316, VIR331
Scenekunst	SCENE01-08
Zoologiske anlæg og botaniske haver	ZOO2
Fredede bygninger og fortidsminder	KFRED1-3
Kulturvaneundersøgelsen (varierende perioder - opdateres ved nye undersøgelser)	KVUHOVED, KVUHYP01-02, KVUFS1-3, MEDLEM2

¹ Ikke alle radio og tv-relaterede tabeller opdateres i den angivne periode, da visse opdateres to eller tre gange årligt.

Til alle tabeller i Statistikbanken hører en statistikdokumentation, som kan findes på linket www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation.

Kulturemner

Formidlingen af kulturstatistikken er organiseret i kulturemner, jf. nedenstående tabel. Kulturemnerne er defineret efter UNESCOs⁶ struktur men tilpasset danske forhold. Strukturen består af en række overordnede kategorier (fx *kulturarv*, *visuel kunst og design*), som samler de enkelte kulturemner. Fx omfatter kategorien *visuel kunst og design* kulturemnerne *arkitektur*, *billedkunst*, *design*, *fotografering* og *kunsthåndværk*.

Statistikkerne dækker de enkelte kulturemner forskelligt. Fx indgår *reklame* og *fotografering* pt. kun som brancher i statistikken om kulturvirksomheder, mens der for fx *scenekunst* og *biblioteker* udarbejdes detaljeret statistik på baggrund af en dedikeret dataindsamling.

Inddeling af kulturemner

IDRÆT OG FRITID	Fornøjelses- og temparker Idræt Spil og lotteri
KULTURARV	Arkiver Fredede bygninger Fredede fortidsminder Kulturmiljøer/landskaber Museer Sprog Zoologiske anlæg og botaniske haver
MEDIER, BIBLIOTEKER OG LITTERATUR	Biblioteker Computerspil Dagblade og tidsskrifter Film Litteratur og bøger Radio og tv
SCENE OG MUSIK	Musik Scenekunst
VISUEL KUNST OG DESIGN	Arkitektur Billedkunst Design Fotografering Kunsthåndværk
ANDEN KULTUREL AKTIVITET	Folkeoplysning og folkehøjskoler Reklame Statslig administration Udstyr Anden/tværgående kultur

⁶ www.uis.unesco.org/culture/Documents/framework-cultural-statistics-culture-2009-en.pdf. Det kulturstatistiske arbejde i Danmark understøtter også initiativerne i det europæiske statistiknetværks (ESS-net) kulturafdelings anbefalinger.

Andre relevante kilder

I dette afsnit er vist en række aktuelle, supplerende kilder til belysning af kulturområdet fra udvalgte eksterne aktører. Det er ikke en udtømmende liste over kilder mv. for hele kulturområdet, men et udsnit af fortrinsvis nyere publikationer der behandler et givet emne mere grundigt, end Danmarks Statistiks kulturstatistikker har mulighed for.

Biblioteker

Udvalg om Biblioteksafgift for Bøger og Musik (2015): *Rapport - anbefalinger vedr. digitalt materiale (bøger og musik) i biblioteksafgiften*. (kan hentes på www.kum.dk).

Kulturstyrelsen: *Folkebiblioteker i tal 2015*. (kan hentes på www.slks.dk).

Bøger

Bog- og Litteraturpanelets årsrapport: *Bogen og Litteraturens vilkår 2017*. (kan hentes på www.slks.dk).

Idrættens Analyseinstitut: *Danskernes motions- og sportsvaner 2016*. (kan hentes på www.idan.dk).

It-anvendelse

Danmarks Statistik: *It-anvendelse i befolkningen 2018*. (kan hentes på www.dst.dk).

Kulturvaner

Pluss Leadership og Epinion: *Danskernes kulturvaner 2012*. (kan hentes på www.kum.dk).

Medier

Kulturstyrelsen: *Mediernes udvikling i Danmark 2018*. (kan hentes på www.slks.dk).

DR Medieforskning: *Medieudviklingen 2018*. (kan hentes på www.dr.dk).

Museer

Kulturstyrelsen: *Den nationale brugerundersøgelse for museer. Årsrapport 2017*. (kan hentes på www.slks.dk).

Statistik

Danmarks Statistik og Kulturministeriet: *Dansk kultur-statistik 1960-1977*. (kan hentes på www.dst.dk).

Danmarks Statistik og Kulturministeriet: *Dansk kultur-statistik 1970-1985*. (kan hentes på www.dst.dk).

Danmarks Statistik, Kulturministeriet, Ministeriet for Kommunikation og Turisme, Danmarks Turistråd og Kirkeministeriet: *Dansk kultur- og mediestatistik 1980-1992*. (kan hentes på www.dst.dk).

**DANMARKS
STATISTIK**

Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17
www.dst.dk
dst@dst.dk